

Museum Kit 14.
Budapest
Ungarn

Életünk

r. A. Seelsorgeamt
101, Stephansplatz 5/3/2
62-00-222

1750
AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Ertesítő	Skandinávia

II. évfolyam 11. szám (2. Jahrgang Nr. 11.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 november 1.

Félreértések a hit körül

Manapság nemcsak minden teológiai előadás és templomi ígéret, de szinte valamennyi hittudományi értekezés és még az egyszerű újságvásárlóknak szánt írások is azzal kezdődnek, hogy a hit válságban van, a keresztény vallás halálos krízisét éli át. Mindenfelé megállapítják és hangosan hirdetik, hogy a természettudományok által felkutatott és kiképzett világ-mindenségben a teremtő Istennek és az ember örök boldogságát jelentő mennyországnak nem maradt hely.

Semmi természetellenes nincs tehát abban, hogy a modern ember irtózással fordul el attól a vallástól, mely lemondással és önmegtartással akarja erkölcsi életét egyensúlyban tartani és vezekléssel megengesztelést szeretne bűneitől és bűnös vágyaitól megszabadítani. Ráadásul új kultúra és civilizáció kialakulásának vagyunk a szemtanúi, melynek legfeltűnőbb jellemzője, hogy a közlekedési és tömegtájékoztatási eszközök egymás szomszédságába dobják az eddig egymástól távol lévő népeket és szellemi irányokat — köztük a vallásokat is — és ezek most mind arra kényszerülnek, hogy egy sokrétű társadalomban békésen éljenek egymás mellett.

Tény, hogy a pluralista társadalomban nem könnyű a keresztény vallás és evangéliumi hit egyetemességét képviselni és hirdetni. Ez sok keresztény hitbizonytalanságának és hitközösségének lett szülőoka. De zavarólag hat néhány év óta az ún. kritikus teológiai iskola is, melynek szélsőséges és mesterségesen divatosá tett vélekedéseit tüzték zászlóikra azok a kritikus katolikus csoportok, melyek amellett, hogy az egyházi fegyverben is nagy kárt tettek, sokat ártottak a katolikus hit jóhírnevének.

A kritikusok tevékenysége leginkább zavarólag hat annak a tételnek a hirdetésével, hogy a keresztény vallás több lényeges eleme is a feudális és kapitalista társadalmi berendezkedésből itt maradt kolonc. Ennek hangoztatásával lassan becsempésznek a keresztény közvéleménybe egy újfajta marxista látásmódot, melynek ígérete alatt már-már elfogadott tétellel válik, hogy a kereszténység is — elődjével az ószövetségi vallással együtt — az adott gazdasági és politikai viszonyokból született társadalmi jelenség, marxista szóhasználatával élve: felépítmény.

A fenti gondolatmenetből jól látszik, hogy a modern ember hite meggingatónak a természettudományokat és a divatosá vált marxista ideológiát tartják.

Természettudomány és hit

Nem lehet tagadni, hogy voltak katolikusok, akik éppen a keresztény hit alapjairól a fejlődő természettudományok eredményeit nem ítélték meg helyesen. Ennek a sajnálatos ténynek azonban inkább abban kell az okát keresnünk, hogy egy harcos ateista csoport a valódi és feltételezett tudományos eredményeket a hit meggingatására akarta annakidején felhasználni. Sokáig elkeseredett viták tárgya volt pl. az a kérdés: Vajon a világ közvetlen isteni teremtés eredménye-e, vagy fejlődéssel alakult-e ki?

Keresztény részről a nehézségeket az támasztotta, hogy nem volt könnyű a szószert értelmzett szentírás szövegeket a fejlődéssel összeegyeztetni. Ma azonban már tudjuk és ezt hivatalos egyházi nyilatkozatok tették közzé, hogy a Szentírásban hiába kutatunk tudományos problémák megoldása után, mivel a kinyilatkoztatásban Isten csak a hit- és erkölcs dolgában akart bennünket eligazítani. A bibliai teremtéstörténet csak azt húzza alá, ami hittani szempontból lényeges: Isten teremtette a világot, neki köszönheti létét, azért nem lehet örök, sem végtelen, sem abszolút.

Ma komoly természettudósok lemosolyogják azt a naiv optimizmust, mely feltételezi, hogy idők múltával a természettudósok azt is bizonyítani tudják: önmagától és öröktől fogva létezik az anyag. Aki felfogja, hogy itt miről van szó, azzal nem eshetik meg, hogy erre a kérdésre akkora bárgyúsággal feleljen, mint 20 évvel ezelőtt e sorok frójának jelenlétében a magyar

országi marxista, aki az előadásra kivezé nyelt intellektuál hallgatóságának szemrebbenés nélkül kijelentette: A haladó szovjet tudósok egy millió év múlva erre a kérdésre is választ adnak majd.

Manapság az a helyzet, hogy katolikus tudósok katolikus tudományos intézetekben tanítják a fejlődélméletet és ugyanakkor nem keresztény természettudósok állítják, hogy a fejlődélmélet elfogadása nem teszi fölöslegessé a teremtést; sőt vannak mértékadó nem keresztény bölcselek, akik annyira szükségesnek tartják az isteni közreműködést a világ kialakulásában és fenntartásában, hogy ún. «creatio continua»-t, állandó isteni teremtő tevékenységet tételeznek fel éppen a természettudomány megállapításai alapján.

Vallás és társadalom

Marxista felfogás szerint a vallás ópium a kizsákmányolt és elnyomott tömegek számára. Ebben a bárgyú felfogásban is van igazság: a vallásos hit nehéz történelmi helyzetekben képes a szenvedőket megvigasztalni és megnyugtanni. A vallás azonban nemcsak ezen az alapon kerül szoros kapcsolatba a társadalommal, hanem számos történelmi példa mutatja, hogy ideális politikai és gazdasági viszonyok között élő népeknél is virágzott. Az egyszerű törzsfők éppen olyan jól tudták, mint a világbirodalmak megalkotói, hogy a vallásnak nemcsak fékező, hanem lendítő ereje is van. Példáért se kell messze mennünk, hiszen a Szent István Millennium idején most újra ráeszmélünk, hogy népiunkt a kereszténység mentette meg s annak felvétele segítette elő egyszerű kibontakozását.

A vallás és a társadalom összeforrásának nagyon egyszerű oka, hogy a vallásos emberek

hitük fényénél ítélnék gazdasági és politikai kérdésekben is. Ahol élénk és dinamikus a hit, ott magával ragadja az egész társadalmi életet. A vallásos ember nem egyéni érdekei, hanem lelkiismerete szerint dönt, szavaz és küzd a közélet porondján, persze legtöbbször éppen a kizsákmányolás ellen. De mélyebbre hatoló fejtegetések helyett, utaljunk talán csak a következő egyszerű tényekre:

1. Ha a marxista felfogás helyes volna, akkor abból annak kellene következnie, hogy ahol kommunizmus van, ott az emberek csak vallástalanok lehetnek. Ezen az alapon állították a múltban Marx követői, hogy az ősembernek nem volt vallása. Ma ezt a felfogást éppen a tudományos eredmények alapján nem lehet képviselni.

2. A Szovjetunióban nincs kizsákmányolás és elnyomás (!), tehát ott már a félévszázad alatt minden vallásos hitnek el kellett volna pusztulnia. S mit látunk? A félévszázad alatt meg-megújuló kegyetlen üldözés ellenére élnek ott is a vallások.

3. Legújában a kommunista orbitusban hatalmas erőfeszítésekkel igyekeznek az egyházakat belülről — békepapok segítségével — felmorzsolni.

**

Mit árulnak el ezek a tények? Mindenekelőtt azt, hogy a vallás önálló érték. Azt nem a társadalmi viszonyok szülik, hanem az a felismerés, hogy életünk forrása és végcélja a személyes Isten. És értelmünk fényénél még szándékára is következtetni tudunk: érijünk meg az O színelátására itt a földi élet alatt a hitben.

VECSEY JÓZSEF

Hiszek

Írta: Sik Sándor

Halljátok meg hívők és hitetlenek
Élet-halálra szóló esküimet!
A szív bősége zúg fel ajkamon,
Az éhszerít a Krisztust vallanom.
Hallják meg rokkant, vén aposztáták
S a vétekekben vajdó új-világ,
A forradalom, a vak Leviáthán,
És hallja meg a settenkedő Sátán:
Isten nevében vallomást teszek:
Hiszek.

Hiszek, és hitem súlyos és kemény.
Nem tünde tan, nem pille vélemény.
Nincs benne így-úgy, bárcsak és talán:
Igen és nem, kereken, magyarul.
Semmi csürés és semmi csavarás,
Inyeskedés és köntörfalazás:
Hiszem és vallom, szeretem és életem,
Ami az Egyház hinni ad elébem.
Ebben a hitben élek és halok:
Katolikus vagyok.

Hiszek egy Istent, ki három személy.
Az élő Istent, aki bennem él,
S akiben élek, mozgok és vagyok,
Kinek tenyerén megsimulhatok.
Akinek rám is éber gondja van,
És cselekszik bennem és általam.
Aki mozdítja minden mozdulásom,
S én jobban-rosszban boldogan imádom
Iméző édes mély akarátát.
Hiszek Istenben, hiszem az Atyát.

Élő hitemmel vagyok én szabad.
Mankó helyett kötöttem szárnyakat.
Ami akad a földön emberi,
Gazdag szívem testvérnek ismeri.
És ami túl az emberkörökön,
A végtelenség: igért örököm.
És mikor üt a boldogság óra,
Hogy befogadjon koporsóm gubója:
Hitem gyertyája utolsót remeg,
És Istennek ajánlom lelkeket.

Égnek és földnek testté vált frigyét:
Hiszem a Krisztust, hiszem az Igét.
Akit az Atya örök óta szül,
És akiben szépséggé lesz a zűr.
Kinek emberré tetszett válnia,
Hogy Isten legyen az ember fia.
Ki hogy mindennap eljöhessen hozzánk,
Izlelünk adta a rejtelmes Ostyát.
Benne az élet és benne az út.
Hiszek Istenben, hiszem a Fiút.

Hiszem a Krisztus gyújtotta tüzet:
A Szellemet, aki a Szeretet.
Aki Szent Péter ajakán rivall,
Hegyeket bont, sziveket áthidal,
És hét csatornán csorgatja beléd
Az élesztő kegyelem kútfejét.
Ki tüzet gyújt az embergondolatnak,
Kiből jólébe nőhetsz tenmagadnak
És mosolyoghatsz, alkothatsz, ölelhatsz.
Hiszek Istenben, hiszem a Szentlelket.

Hiszek, és tudom, honnan a hitem.
Házamat én köszirtre építem.
Négy élőlény az erős alapok:
Ember, oroszlán, sas, tulok.
Hallottam a piacon szólni Pált,
Hallottam Ágostont és Ottokárt,
Látom a szírtén Péter kulcsait,
S bennem a mélyben, hallom döbbenettel:
Kimondhatatlan gerjedezésekkel
A Szentlélek sóhajtozik.
Ó tudom kinek, ó tudom kinek:
En az eleven Istennek hiszek.

A tartalomból

Félreértések a hit körül	1. old.
VI. Pál apostoli levele a magyarokhoz	2. old.
Halálunk órája	2. old.
A Szentírás Isten szava	3. old.
Ujabb letartóztatások otthon	3. old.
Az édes bosszú	5. old.
700 évvel ezelőtt halt meg Boldog Özséb	5. old.
Isten az Egyház kezébe adta a Szentírást	7. old.
Szerelem — Házasság — Család	8. old.

A túlzók

nyilvános szereplését és lármás tevékenységét a keresztény tömegek egyre kevesebb figyelemre méltatják és ennek megfelelően természetesen csökkent irányukban a világsajtó érdeklődése is. Különösen jól meg lehetett figyelni ezt az érdektelenséget a Trierben tartott Német Katolikus Napok és a brüsszeli Nemzetközi Teológiai Kongresszus gyűlésein és megbeszélésein. Mindkét helyen sikerült a szélsőségek ellen fellépő többségnek a túlzókat háttérbe szorítani; Trierben a kritikus katolikusokat, Brüsszelben pedig a kritikus teológiai iskola képviselőit.

A brüsszeli teológiai kongresszus a rendezőség által eléje terjesztett tételéből többet elutasított. Így többek között azt, hogy az Egyház támogassa a politikai és szociális forradalmi törekvéseket. A vitában győzött a hagyományos felfogás, mely szerint az egyháznak arra kell törekednie, hogy forradalmi megmozdulások helyett mindenütt igyekezzék előmozdítani a társadalmi igazságosság alapján a békés fejlődést és haladást. A túlzók egy másik tétel megszavaztatásával a celibátus ellen vezetett támadáshoz szerettek volna municiót szállítani, de a többség elvetette ezt a javaslatot is. A brüsszeli teológiai kongresszuson elutasították a túlzóknak azt a burkolt törekvést is, hogy a Krisztustól rendelt tanítóhivatal döntése helyett a teológiai iskolák véleményét tegyék meg a keresztény tanítás mércejének.

E javaslatok is elárulják, mennyire veszélyes elgondolások és célkitűzések vezetnek a kritikus teológiai iskola képviselőit, akikről különben maga VI. Pál pápa állapította meg már több ízben, hogy nem tartják magukat sem a tanítóhivatal döntéseivel szembe az egyetemes zsinatok határozataival. Ezt egyébként ők maguk sem titkolják. Egyesek elégedetlenül mindjárt a második vatikáni zsinat befejezésekor azt hangoztatták, hogy nem a zsinati határozatok szövegei alapján, hanem az «elbuktatott zsinati szellem» életbentartásával akarják megalkotni az új teológiát.

Hangos és zavartkeltő szerepléseikkel máris a periferiára szorította ki őket a múlt évben megalakult Nemzetközi Teológiai Bizottság, melynek szakosztályában a világ legkiválóbb keresztény hittudósai adják össze erejüket és tudásukat, hogy az egyház hivatott vezetőit csendes, de szíves és alapos munkájukkal segítsék a szükséges reformok megvalósításában. Ebbe a nagyteknintélyú és sokatígérő nemzetközi teológiai bizottságba egy magyar hittudóst is beválasztottak: Nemeshegyi Péter jezsuita atyát, a tokiói Sophia-egyetem hittudományi karának dékánját.

A Német Katolikus Napok eredménye sem lebecsülendő, mely világosan megmutatta, hogy mind a merev konzervatív mind a kritikus katolicizmus lába alól kicsúszott a talaj. Mindenfelé egy józan, mérsékelt többség veszi át tőlük a szót, mely akarja a szükséges reformokat minden vonalon, de nem hajlandó tovább eltúrní, hogy egyesek bántó és meddő «önbírálatokkal» zavarják a hívek vallási életét és rombolják a kereszténység jóhírnevét.

VI. Pál pápa apostoli levele a magyar nép fiaihoz (II)

Lapunk előző számában már közöltünk egy részletet a Szentatya hozzánk intézett apostoli leveléből.

A most következő részben a pápa arra a jelentős szerepre hívja fel a figyelmünket, melyet a kereszténység a magyar kulturális értékek megteremtésében és fennmaradásukért folytatott küzdelmünkben játszott. Majd világos útmutatást ad arra vonatkozóan, hogy a keresztény hit nem valamely mulandó társadalmi berendezkedés függvénye, hanem az Isten ajándéka minden nemzetnek és nemzedéknek az örök üdvösség elnyerésére.

A magyar nép egyik nemzedéke a másik után járta, századokon át, e szentek útjait és járja ma is, hogy nagylelkűen utánozza Jézus Krisztust és élje az Ő életét, hazátok adottságai és szokásai szerint s amint azt az idők körülményei megkívánják.

Ki foglalthatná össze méltóképpen, hogy mennyit tett az Egyház Magyarországon az emberi művelődés terén? Az ország ősrégi intézményei, törvényei, művészete, irodalma elegendően bizonyítják, hogy kiváló magyar elmék mennyit merítettek a kereszténység szépségeiből, amikor otthon és külföldön megcsodált nagyszerű műveik sokaságát megalkották! Ki tudná ezenfelül méltóképpen kiértékelni, hogy mennyit nyújtottak a katolikus, különösen a szerzetes iskolák az erkölcsös nevelés és oktatás terén századokon keresztül fiataloknak!

Végül nem tudjuk felmérni, hogy a keresztény hit és a hősök ereje mennyi segítséget nyújtottak a nemzetnek a zord veszélyek és viharos csapások között, amelyeknek a történelem tanúsága szerint annyiszor volt áldozata.

Ahányszor csak a történelmi följegyzésekből emlékeztetünkbe idézzük ezeket, minden okunk megvan arra, hogy hálát adjunk az isteni Gondviselésnek, hogy annyi viszontagság és balsors között megvédelmezett, megőrzött és fenntartott benneteket Szent István hitében s az ő atyai pártfogása alatt nem hiába hagyatkoztatok rá egy jobb jövőre reményében.

Míg azonban titeket, Tisztelendő Testvérek és Szeretett Fiaink, őszinte csodálkozás tölt el, amikor lelki szemekkel számba veszitek a valóságos élet gazdag termését és gyümölcsöző bőségét, mely az őskőtől, Szent István napjaitól rátok hagyott hitből sarjadt, a Szentlélek, az értelem és tudomány Lelkének indítására, versengve arra törekedtetek, hogy a hit, minden megigazulásnak alapja és gyökere, «mely nélkül senkiem lehet kedves Isten előtt» (Zsid. 11, 16.), minden tévedéstől mentesen, a maga tisztaságában, épen és sértetlenül maradjon meg bennetek. Vannak ugyanis — bárcsak minél kevesebben lennének — akiket «az emberi tanítás minden szele magával sodor» Ef. 4, 14.), akik azt gondolják, hogy a hit, mint ilyen nem más, mint vetülete az ingatag és mulandó életformának, hogy a hit elválaszthatatlanul össze van kötve bizonyos korszakok sajátos körülményeivel, melyek feltartóztathatatlanul elmúlnak és nem térnek vissza többé. Valóban igaz, hogy az élet külső körülményei és a jelen eseményei úgy a társadalomban, mint az állami közösségek életében kétségtelenül elég erősek voltak és lesznek ahhoz, hogy megváltoztassanak olyan követelményeket és formákat, melyek a nevelésre, a tanításra, a szociális előrehaladásra vonatkoznak. Változatlan marad azonban és fog is maradni a hit, az Istennek ez a felbecsülhetetlen ajándéka; s természeténél fogva rendületlenül áll, mert Krisztusra, a sziklára épült, az Egyház, vagyis azoknak a közösségeknek, akik Jézus Krisztusban az üdvösség szerzőjét és a béke alapját látják» (Cost. Lumen gentium, Cap. II. n. 9.). Hiszen már Szent Pál apostol figyelmeztet, hogy «Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké» Zsid. 13, 8.).

Valóban a hit semmiképp sem minősíthető emeherileg kigondolt rendszernek, egy letűnt szociális helyzet tükröképének: a hit a Szentlélek ajándéka: a szellem szabad hódolata, mellyel az ember nagylelkűen válaszol Istennek s a hozzá intézett isteni sugallatnak engedelmességgel; a hit az Istenrel való kapcsolatunk természetfeletti bizonyossága, mely a föltámadás és az örök élet reményéből él és cselekszik.

A hit, mely összeköt bennünket az örök Isten-

nel és a hívők közössége, az Egyház, nem egy távoli kornak ránk hagyott maradványa, hanem élő, lobogó, lüktető valóság. «Krisztus, az egyetlen közvetítő — ugyanis — Egyházát, a hit, a remény és szeretet közösségét, látható szervezetnek alapította a földön s azt szüntelenül fenntartja... (az Egyház) emberi és isteni elemekből tevődik össze... a keresztet és az Úr Krisztus halálát hirdeti, amíg az újra el nem jön» (Cost. Lumen gentium, Cap. I. 8.).

Amikor tehát a magyar katolikus Egyház történelmének évkönyveit lapozgatjátok, legyenek mélyen meggyőződve róla, hogy ezek a régi, dicső emlékek nem tünnek el egyszer s mindenkorra, hanem új életre kelnek s megújulnak a jelenben. Tartsátok tehát kitüntetett kötelességeknek, hogy a múlt eseményeiről nemcsak emlékezzetek, hanem egyúttal tanúságot is tegyetek arról a régi és mégis mindig új hitről és őscitkez szerzőkéségét a maga tisztaságában és érintetlenségében adjátok át utódaitoknak.

Szilárd bizalommal fogjátok tehát munkához és bízza Isten kegyelmében kövessétek ezt a buzdítást: «Emlékezzetek meg előjáróitokról, akik az Isten szavát hirdették nektek. Gondoljátok életútjuk végére és kövessétek őket a hitben» (Zsid. 13, 7.).

Ti vagytok mintegy a láncszem, mely házatokban a múltat összeköti a jövővel. Fontoljátok meg alaposan az ebből eredő kötelességeket

Szent István

állította népünket a történelem útjára, amikor az a most ismert európai népekkel együtt a népvándorlás kora után kiugrott a történelem színpadára.

A ezeréves történelem hullámhegyek és hullámvölgyek, változások szüntelen sorozata, de mindmáig a legnagyobb reformokat a mi életünkbe ez a komoly, soha nem mosolygó, tökéletes férfiú, atya, apostol és szent hozta, aki a múltunkból a jelenbe, jövőbe úgy ragyog mint aranyfoglatú drágakő.

A reformkorszakok rendszerint csak egy-egy gondolatot hangsúlyoznak. Ezek közül Szent István a maga nagy politikai lángelméjével és világos történelmi kötelességtudásával minden téren mélyreható, hatalmas átalakulást kezdeményezett: a pogányság helyébe a kereszténységet,

Isten és az eljövendő századok előtt. Mint az Egyház és Krisztus titokzatos testének tagjai, az «Igazság munkatársai» (3 Ján. 8.) kell, hogy legyetek: a ti feladatotok ugyanis, hogy az Evangélium hirdettessék. Azon kell lennetek, hogy Krisztus szava el ne fojtassék. Hiszen maga Pál apostol mondja: «Hogyan hívatják segítségül, amíg nem hisznek benne? S hogyan higgyenek abban, akiről nem hallottak?» (Rom. 10, 14.).

Kitartó, nagy buzgalommal kérjétek tehát a gondviselő Istent, hogy támasson köztetek apostoli hivatásokat, papokat, szerzeteseket, férfiakat és nőket, világi apostolokat, szent szolgákat az Egyháznak, hűséges tanítványokat az isteni Mesternek, nagylelkű, serény, önzetlen szolgálókat Istennek és Népeinek.

Titeket pedig, Kedves Hívek, kiváltképpen kérünk, hogy pótoljátok azt, amit paptestvéreitek elvégezni nem tudnak (Decr. Ap. Act. nn. 10, 17.), legyenek azon, hogy otthonaitokban, családjaitokban, az emberek között, akikkel érintkeztek, az Evangélium világossága soha el ne homályosodjék. Az ilyen tanúságtétel néha bátor helytállást kíván, nehézségekkel jár, önmagatokról és érdekeitekről való lemondásra kötelez: de mindezekért bőséges lesz a jutalmatok az Úr Krisztus ígérete szerint: «Mondom nektek, hogy aki tanúságot tesz mellettem az emberek előtt, azt majd az Emberfia is magáénak vallja az Isten angyalai előtt» (Luk. 12, 8.).

Folytatjuk

a törzsszerkezet lazasága helyébe a nemzeti egyiséget, az Európa-ijesztgetés, a nyugati városok és kolostorok kapuján le-lecsapó villám-szerep helyébe az európai testvérközösséget honosította meg...

István király terjesztette a katolikus vallást, azt általánossá tette. A katolikus vallás célja, hogy vele és általa az emberek üdvözüljenek, vagyis a lelkek eljussanak az Istenhez és Vele örökre egyesüljenek. Tíz és fél évszázad alatt milliók haltak meg és ebben a szent hitben üdvözültek. Szent Istvánnak legyenek hálások...

Imádsága és erényelete tette őt naggyá. Igazságos volt alattvalóival, alázatos Istennel szemben, szigorú a bűnhöz, könyörülő az üldözöthöz, övegyhez, árvához, szegényhez. Erős a balsorsban, szerény a szerencsében...

MINDSZENTY

Halálom

Festők kedvenc témája a magabizallság ábrázolására, hogy koponyát kerekítenek a vezeklő Jeromos kezébe. Magdolna síró bánkódása csont-homlok világtalan szögdréből szeretné megelni teendőjét a holnapra. Akit hasonló látása hangol, annak Róma legmegrázóbb elmélkedő-helye a Via Veneto bejáratánál a kapucinusok kriptája. Fejbekelőnt botorkál ki, aki véletlenül idetért. Lidérces álmok nyomasztó hangulatából riad fel, akire újból ráútt a napfény a dermesztő boltívcek után s elszorult torokkal kortyol vizet a templomlépcső előtti forrásból.

150 éves bizarr ötlet szüleménye, hogy valaki előkotorta a sír éjszakaijából 4 ezer barát tetemét s különös pop-art módján szokatlan mozaikot rakott ki belőlük a dohos kriptafalak beburkolására. Lélekzetelállító ornamentikává sikerült a koponyákból halmozott gúllák és a keresztbehosszába rakott comb és lábszárcsontok máglyája. Esztétikai ötletekkel kavarta egybe a hosszúság s lapos, hengeres s szögletes, tuskés s ijjas csontok ellentétes formáit. De a suspense-filmek borzadályává vált a különben szépídomú csontok hekatombája.

Hátborzongató a szögreakasztott, megroggyant csuhások glédába állított sora. Hústalanná vált vázakká rongyolódva, inak, szallagok bőr nélkül, az elkorhadt barna szövet tartja össze a keresztrel és rózsafüzérel menetelő, utolsó kompletoriumukat végző tetemrehívókat. Elbillent álluk, hiányos fogsoruk mögött kiszáradt a nyelv. Nem jö hang, de gúnyolódva hatol veséig a kérdésük: félsz?, talán te nem a mi sorsunkra jutsz? Szemgolyóik helyén kihalt a fény: csodálkozva ámul a tompa üreg; ez se elég bizonyíték mindnyájunk sorsáról? Nem hasogatja a köszvény kibiccent térdkalácsukat, mely nem rándul többé se jóra, se rosszra. Görcsös kezükben, málló-bőrdarabos ujjpereceik között nem csörren a rozarium. A jótettek ideje lejárt. Nincs imádság, elmélkedés, tanítás, tanulás, könyvirás. Groteszkul szorongatják a feszületet: egyetlen reményüket, gazdagságukat. Azzal nekik már reményük sincs. A pálcá eltörtetett. A fa kidőlt. *Alea iacta est.* Örökre. A város legkevésbé ájtatos negyedében valaki ezt a sorsot jelölte ki az elnémult szerzeteseknek, hogy még porladásukban is prédikáljanak: vége lesz a karneválnak, kacagásnak, csipkének és csuhának, diadém-

nak és koronának, ölelésnek, evés-ivásnak, márnak és kéjnek s lesz «kopaszág és büdösség.» Lerohad a hús a csökök ajkáról, kiapad a velő a csonttartályból, éhes-szomjas gégénk szakadéka földdel tömődik. Dédeltett testünk utálatos undorrá romlik.

Divatbemutatókhoz szokott és szépségkirálynő-választásokon nevelődött magabiztoságunk talán izléstelennek találja ezt a haláltánc felvonulást.

Az első világháború sziklába csákányozott dekkungjai mögött Lotta di Ledro falucska temetőjében, ahol apáink és nagyapáink olasz és osztrák katonákkal váltakozva alszanak fejke-reztjeik alatt, a kerítéskapu így figyelmeztet: mindnyájunk halálának a látványa jó gondolatok iskolája. Egri papról hallottam, hogy sírhelyet váltott magának s naponként kibicegett medítálni ott, ahol majd koporsóját leeresztik.

Annak a vidám szerelmespárnak, aki dacból, vagy gúnyból nyíllal átlőtt szívet rajzolt az egyik fényes koponyára, goromba tréjaként idézzük a szillogizmus egyik formájának iskolapéldáját: minden ember halandó — Péter ember — tehát Péter halandó. Csak az általános alany helyett építsük föl első személyben. Így szemtelenebb és kihívóbb és bizonyítóbb. Minden ember halandó — én is ember vagyok — tehát én is meg fogok halni. Gépeink annyira zakatolnak, jóléti társadalmunk annyira ordítja az élet örömeinek receptjeit, hogy megsüketültünk a magabizallságra. Alacsonyodjunk le mégis a gusztustalanságnak ama fokára, hogy gondoljunk a saját halálunkra. Kéltve a kriptaján, föllélegezve a vidám élet gondtalan napsütésében, mondjuk csak ki bátran: én is ezeknek a sorsára jutok. Ki tudja, még mennyi kaland után, egy rakás csonthalmaz marad belőlem is.

Leesem a székről egy disznótoros vacsorán? Mint apám kezéből a munkaszerszámot veri ki az utolsó pillanat? Elgázol egy pimasz autó? Még vonaglik a testem, mikor betakarunk, hogy ne kellemetlenkedjem a járókelők tekintetének a szirénakocsi érkezéig. Hullateremben fagyaszta várják összetört tagjaim eltakarításomat? Vagy irlalmasabb sors iratott még számomra a nagy könyvben? Beteggyógyban sárgulva hervadok el. Féleszméletlenül, mesterségesen táplálva. Tehe-

tetlenül nyöszörögve csak vegetálok. Forgatnak elbeszédett vállamon, míg takarítják alattam lepedőmet. Arra az estére gondoljak, mikor az orvos utoljára lépett ki jülledt szobából utolsó vizitjét befejezve s a halotti cédulára gondol, melyet már rendelőjében is kiállíthat. Míg csőrömpölve sörlik le az orvosságos üvegeket, talán lesz goromba jóakaróm, aki figyelmeztet: ez már az agónia. Üvegesedő szemem visszaélénkül egy pillanatra az érzéketlenségéből. Csak egy pillanatra! S újból veszik tudatomból a világ. Lassan, föltartóztatlanul. Míg szaladok innen, nem találom meg a bekapcsolódást a másik ütembe.

Szívem, hűséges társam kifáradt. Nem bírja tovább pumpálni 5 liter véremet, hogy tisztán tartsa s fölfrissítse érendszereim folyosóit. Elért az utolsó dobbanáshoz. Elfogyott a kimért erő. Éjjel-nappal dolgozott. Eleinte anyám ütemére, majd átvergődve a szűk folyosón, megkezdődött a kaland saját kontónkra. Mikor megszülettem, 9 hónapom már elhasználdott. A világ önálló résztvevője lettem, de kimért játékidőre. Lefújt életem után útban lévő, mérgező, föld alá eltüntetendő, veszélyes hulladékká lettem.

Lehanyagolt kezem, a finom műszer tehetetlen dermed. Nem fog többé ecsetet, nem markol kalapácsot, nem ömlik ujjaimon keresztül a gondolat a papírra, nem simogat, se fenyeget, nem nyitja föl az imakönyvet. Alig tudják imára kulcsolni halott szívem fölött.

Lábamban nem feszül a viszér. Belekövesedtek íjjúságom sporteredményei. Még egy lépést se többé! Templomba se csoszoghat. Oda se, ahova eddig nem, de most már erőltetve is el-kínlódnék.

Nyelvem viperája, szitkozódó mérge, gyalázkodó izgásgása, összeférhetetlen piszkálódása megbékélne már, de imát se rebeget, áldást se oszthat, ki nem mondhatja a halogatott köteles szót se, a megbocsátást.

Szemem — ó Istenem — a szemem, a legnagyobb ajándékom, melyen át zuhatagozott a szépség Niagara, az elsőtüűl ellen még egyszer tágranyílik. Éhes kíváncsisággal leste a színek varázslatát. Nem tudott betelni a világ tájainak meglepetéseivel. Mohó hajrával kebelezte be a pillésárny és sarki fény tündöklését, az árvcácska és naplemente kékes liláit. Koromsötétség zuhant rám. Megvakultam.

Mikor megszülettem, kalimpáló, síró porontyot megfürdettek. Utolsó mosdatásonkor nem érzem már hideg-meleg-e a víz s szemembe folyik-e a szappanlé. Lemossák halálverjétkemet, mely utolsó legnehezebb küzdelmem közben vert ki. Első fölsírásomban a halálraítéltek jaja szakadt föl bennem. Ime, a kiterített. Így fekszik pápa, király, hadvezér, tudós, művész, szent — tehetetlenül, egy sóhajra képtelenül.

A temetkezési vállalkozó 20 évvel fiatalabb halottnak készíti ki. Fölszisszen, ha szellentéssel lespiriccelik a pudert és festéket kisimitott rúncáimról. Szűk koporsógyamon, elraktározandó félskatulyámban, indulni készülő bárkámon borzongva néznek kíváncsisággal látogatóim. Vajon sajnálnak-e? Áldanak vagy átkoznak? Belerontottam művébe, aki élni engedett? Elzüllesztettem a szárnyalásra születetteket? Vagy irgalom, jószág csorgott szivemből az égő lelkekre? Robespierre sírköve: vándor, ne sirasd halálát, mert ha élne, te lennél a sírban. Groteszk komédia, föllélekzős megszabadulás: csakhogy ezt is elvitte az ördög — vagy szíveket hasogató hiányzó emlék maradtam az élőknek?

A sírgödör felé visz itt földi utunk: most nekem éneklük, mikor utoljára haladok át szobám küszöbén. Hamis bűvöletben éltem, hogy csak másokat kisérlek ki. Furcsa sémám a temető felé nem ismétlődik meg többé. Megfeszül a kötéls egy rántással a föld gyomrában vagy. Göröngyöt dobnak s a holtak birodalmának állampolgárává ütnek. Sietve mormolnak még néhány imát, mert nehéz a közlekedés hazafelé. Akit legjobban szerettem is, magamra hagy. Első éjszakám a föld alatt. A tavasz ibolyát tesz síromra. Halottak napján már ki van szemelve a következő áldozat, aki mellém kerül. Végül is mindannyian közös csonthalmazzá leszünk. Ezért nem irtak nevet fejféikre a sinai barátok. Az ember neve hullámokra van írva: elégiázott a költő.

Élet és halálnak Ura! Színlátásodra teremtettél. Ne engedj nyomorultul elvesznem. Ne legyen sorsom a «Giudizio» figurájáé, aki eltakart arcából félszemmel mered az átkozottakra: jaj, el-kárhoztam! Krisztus elcsorgott vére légy menedémem. A síromba zárt «csak a testem» fölött öleld magadhoz lelkem!

PROKOP PÉTER

A kinyilatkoztatáson felismerhető az isteni vonás

A keresztény vallás lényeges ismertetője, hogy Istentől ered. Isten adta nekünk és pedig kinyilatkoztatás útján. Hogyan történt a kinyilatkoztatás és hogyan gondoskodott Isten arról, hogy amit az emberrel közölni akart, azt az általa kiválasztott követekek felfogják, úgy fogalmazzák meg és úgy foglalják írásba, ahogyan azt Ő maga akarta? Ezeket a kérdéseket a teológia tárgyalja. Ezen a helyen csak azt vizsgáljuk meg röviden, miből ismerhető fel, hogy a keresztény vallás valóban kinyilatkoztatott, Istentől jövő tanítás. Minden embernek szól, mert minden ember életét, üdvösségét érinti. A modern ember természettudományos gondolkodású, szemléletű és azért nem érinti az elvont gondolkodás. A tudományos kutatásokat arra használja, hogy életét megkönnyítse, anyagi jólétre tegyen szert és minél zavartalanabban éljen a földön. Senki sem lehet kifogása az ilyen törekvések ellen. Hiszen ezekben is Isten terve valósul meg, melyet a Biblia első lapjai így hirdetnek meg: uralkodjatok a földön.

De hiányosnak, veszélyesen hiányosnak kell mondanunk ezt a gondolkodást akkor, ha az ember életének magasabb, és főleg örök értékei elhanyagolásához vezet. Nem kell feltétlenül isteni kinyilatkoztatás ahhoz, hogy az ember felismerje élete szellemi alapjait, értelme és szabad akarata vizsgálata során rájöhessen, hogy létében túlnő az anyagon és az anyagi világon. S ennek felismerése után boldogság azt hinni, hogy Istenrel való kapcsolatunk mellékes kérdéssé válhat a 20. században. Létünk első pillanatától az örök élethez tartozik és nem lehet mindegy számunkra, hogy ezt az örök életet Istenben és Istennel biztosítjuk magunknak, vagy nélküle az örök kárhozában folytatódik életünk.

Az emberi életnek ezt a fő problémáját tárja fel Isten a kinyilatkoztatásban: a teremtés, a bűnbeesés, a megváltás és megdicsőülés eseményeinek leírásában. A Szentírás minden verse olyan közelről érinti az embert, hogy nem tudunk kitérni előle. Ugyanakkor izgat a kérdés, valóban Istentől ered-e ez a tanítás. Valóban megtörtént-e mindaz, amit az Ó- és Újszövetségben leírtak? Ha meggyőző választ kapunk ezekre a kérdésekre, nem zárkozhatunk el a Bibliától. Tudván azt, hogy a kinyilatkoztatás elfogadása és életünkben való megvalósítása, Isten erejének, a kegyelemnek és emberi, szabad közreműködésünknek az eredménye, bizalommal kérhetjük a hit kegyelmét, mert attól, aki minden tőle telhetőt megtesz, Isten nem tagadja meg segítségét.

A kinyilatkoztatás isteni eredetét mutatja többi közt a Szentírás tanítása Istentől, a teremtéstől, az ember és Isten viszonyáról. Összehasonlítva a Bibliát az emberiség más vallásaival, sehol sem találkozunk olyan tiszta Istenképpel, mint a Szentírásban. Egyetlen vallás vagy filozófia sem ismeri a teremtés bibliai fogalmát. Nem ismeri a természetfölötti életet, az Isten képére és hasonlatosságára teremtett embert, a bűnt abban a szemléletben, ahogyan azt a kinyilatkoztatásban találjuk. Egyetlen vallás illetve filozófia sem fogalmazza meg olyan világosan,

mint a kereszténység, az emberi méltóság lényegét és célját, a család és a társadalom rendeltetését, stb. Még feltűnőbb ez a tanítás, ha tekintetbe vesszük, hogy a zsidó nép gondolkodása egyáltalán nem hajlamos az elvont szellemi spekulációkra és természetesen adottságai is távol állnak a kinyilatkoztatásban megfogalmazott követelményektől. Amit az Ó- és az Újszövetségben olvasunk, azt a zsidó nép sem önmagából sem környezetéből nem meríthette.

De nemcsak a tanítás, az üdvtörténet, hanem a kinyilatkoztatás sok eseménye is az isteni eredet mellett tanúskodik. Ezek sorában említjük a próféták jóvendőléseit, melyek a zsidó nép földi életének egyes eseményeire és Krisztus eljövételére vonatkoznak. Az egyszerű pásztor, Ámosz mintegy ötven esztendővel előbb meghirdeti az északi ország pusztulását, de ugyanakkor azt is megmondja, hogy Isten nem hagyja el népét. A jóvendülés valóban bekövetkezik. Történelmi események bizonyítják. És abban a tudatban mondja meg a jóvendő eseményeket, hogy Isten tárta fel előtte azokat. Ki az, aki pusztán emberi képességeire támaszkodva meg tudja pontosan mondani, mi történik ötven esztendő múlva, amikor emberi szabad döntések közbeiktatását is figyelembe kell venni.

De ez csak egy eset Izrael hosszú évszázadokra nyúló történetéből. Hasonló prófétái jóvendőlésekkel több esetben találkozunk. Vagy gondoljunk Izaiás írásaira, aki hétszáz esztendővel előre megmondja Krisztus születésének körülményeit, leírja isteni méltóságát, szenvedését, kereszthalálát és feltámadását. És ez a hét évszázad múltán valóban megtörténik. Ezek a tények arról tanúskodnak, hogy a Bibliában nem emberi bölcsességgel, találgatásokkal állunk szemben, hanem kinyilatkoztatással, mely attól jön, aki valóban megteremtette a világot és az embert, aki valóban a kezében tartja a történelem eseményeit és hosszú évszázadokkal előre tudja, mikor mi fog történni. Ezeknek a történelmi eseményeknek a vizsgálata is elegendő lehet ahhoz, hogy meggyőzően bennünket a kinyilatkoztatás isteni eredetéről.

De vannak más tények is, melyekben megállan Isten hatalma. Ezek a csodák. Néhány évtized óta a Szentírásban ismertettet csodás eseményeket különféle szemléletű emberek, természettudósok kétségbe vonják. Kétkelődésüknek azonban nincsen tárgyi alapja. Kialakítják a maguk világszemléletét, elképzelését a természetről és annak törvényeiről és azzal ítélik meg a bibliai csodákat és a ma is előforduló csodás eseményeket, mint amilyenek például Lourdesban a legmodernebb tudományos eszközök ellenőrzése mellett történtek. Évtizedekig azt a nézetet vallották, hogy a természet vastörvényeit semmiféle jelenség nem törheti át. Márpedig a csoda lényegénél fogva olyan esemény, mely nem veszi figyelembe a természet rendjét. Tehát ilyen esemény nem létezhet. Amit mi csodának tartunk, az is természetes jelenség, jóllehet nem ismerjük az okát.

Nos, ma is ismerjük a bélpoklos, lepra nevű

betegséget. Ismerjük a betegség lefolyását. Krisztus egyetlen szavára: akarom tisztulj meg, a bélpoklos betegsége nyomtalanul eltűnik. Hasonló esetek egész sorával találkozunk Lourdesban: kifejtett tüdőrák, mellrák, ajakrák, csonttuberkulózis, stb. az Oltáriszentséggel való áldás pillanatában eltűnik. Ismerjük a természet ritmusát. Tudjuk, ha megtalálják egy betegség kórokozóját, mennyi időbe telik, míg a betegség okát megszüntetik és a testen végzett rombolás meggyógyul, a sebek behegednek. Ez a hosszú folyamat az evangéliumban leírt csodákban és számos lourdesi gyógyulás esetében kimarad. A betegség egyik pillanatról a másikra eltűnik, de úgy, hogy a beteg lelkileg csak napok illetve hetek múltán dolgozza fel a gyógyulást, győződik meg, hogy valóban meggyógyult. A ma is tapasztalt gyógyulások amellel tanúskodnak, hogy a Szentírásban leírt csodás esetek történelmi valóságát nem vonhatjuk kétségbe. A Szentírás csodák, főleg azok, amelyek a teremtmény minden lehetőségét, képességét felülmúlják, mint pl. a kenyérszaporítás, az organikus betegségek pillanatonként belüli eltűnése és a halottak feltámasztása, Isten beavatkozásának, közvetlen cselekedetének biztos tanúi. Ezek nemcsak Isten hatalmát, hanem követének igazolását, illetve tanításának isteni eredetét is igazolják.

Ebben az értelemben hivatkozik a Szentírás és az Egyház Krisztus feltámadásának történelmi tényére. Isten Krisztusban valósította meg teljes mértékben üdvösségtervét. Benne mutatta be a világnak, hogy valóban megváltotta az embert a bűntől és nekünk adja isteni életét, mely legyőzi a halált és a megdicsőült Krisztushoz hasonlóvá tesz a feltámadásban. Így oldja meg problémáinkat, ha elfogadjuk az általa kijelölt üdvösség útját úgy, ahogyan a kinyilatkoztatás eseményeiben és az Egyház tanításában azt élénk tárja.

FABIÁN KÁROLY

Vízisztító-építő Vállalat

keres az ivó- és lefolyóvíz osztályára gyakorlott okleveles mérnököt, esetleg technikust,

lehetőleg angol nyelvtudással, önálló tervezőnek és kivitelezőnek.

Igen jó dotáció, nyugdíjpenztár, ötnapos munkahét. — Írásban vagy telefonon az alábbi címre kérjük az értesítést:

VAR AG, Güterstrasse 311,
4000 Basel.
Telefon: 061/ 55 96 55

A címzett ismeretlen helyre költözött

Magyar papok újabb kálváriája

Egy paptestvérem kérésére szeptemberben 100 szentképet küldtem nyomtatványként Magyarországra, mert ott az izléses szentkép is hiánycikk. Mikor a csomag visszajött azzal, hogy «a címzett ismeretlen helyre költözött», ösztönösen megéreztem, a mögötte rejlő tragédiát. Sajnos, hamarosan beigazolódtott, hogy érzésem nem csalt: szeptember 10-én hajnalban újabb házkutatások voltak Budapesten és mintegy tíz papot és világi apostolt, akik a fiatalokkal «illegálisan» foglalkoztak, letartóztattak. Mivel a magyarországi sajtó és rádió nem közölte az újabb lefogások hírét, a letartóztatottak teljes listáját még nem tudjuk összeállítani. Eddigi értesüléseink szerint a következőket tartóztatták le: Galambos és Török (keresztneveiket nem sikerült megtudnunk) káplánokat, Hagemann Frigyes, Somogyi Sándort és Tury Lajost. Valamint Doskár Balázs elektromérnököt, akik most vettek fel az esztergomi szeminaryumban, valamint egy diáklányt. A papok között vannak kereten kívüliek is, akik nem kapták meg az Államegyházi Hivatalától a működési engedélyt és ezért többnyire a Solidaritásban, a kereten kívüli papok, szerzetesek és szerzetesnők foglalkoztatására létesített szövetkezetben dolgoztak.

Az Államegyházi Hivatal az alkotmányban biztosított vallásszabadságot önkényesen értel-

mezve, nem tűri, hogy a papok a fiatalokkal foglalkozzanak a tisztán csak papíron létező, de minden eszközzel lehetetlenné tett iskolai hitoktatáson kívül. Az ÁEH urai, miután a püspököket rákényszerítették arra, hogy Szent István király születésének ezredéves fordulóját együtt ünnepeljék Magyarországon 25 éves «felszabadulásának» évfordulójával, most a katolikus közvéleményt akarják féltetni, nehogy egyesek vérszemet kapva, foglalkozni merjenek a fiatalokkal, és mint ahogy azt időként, pl. 1952-ben, majd 1961-ben megtették, újra tömegesen tartóztatnak le papokat és világiakat, hogy elretentő példát szolgáltassanak papoknak, szülőknak, fiataloknak egyaránt: Ime, így jár az, aki «szervezkedni mer az államrend megdöntésére.»

De vajon segítenek-e a békepapok, akik oly hangosan ünnepeleik augusztusban 20 éves fennállásukat és akik magukat a magyar Egyház megmentőinek kiáltották ki, pedig megalakulásuk az újabb magyar egyháztörténelem legvégzetesebb eseménye volt, mert sikerült a magyar papság egységét megbontaniok és így a kommunistáknak segédkezet nyújtaniok a magyar katolicizmus tönkretételére. Ötölkük várjuk, hogy segítségére siessenek bajba jutott paptestvéreinknek, hiszen ők csak a z o k a t szolgálják ki, akiknek jó kon-

tunk pl. attól a Beresztóczy Miklóstól, aki a Horthy-, Szálasi-, Rákosi- és Kádár-rendszert egyaránt kiszolgáltatta és amikor 1965-ban egy börtönben sínylődő magyar pap idős, beteg és nyomorgó özvegye hozzáfordult és közbenjárását kérte, ő, a kiközösített (!) cinikusan azt válaszolta: inkább hason oda, hogy a fia «bűnös» magatartását megváltoztassa.

De talán a magyar püspöki kar segít majd rajtuk, mint a szentíté avatott canterbury-i érsek, Bekett Tamás, aki vérpadra ment üldözött papjaiért és a vallásszabadságért? Aligha, hiszen 1961 márciusában a megfélemlített magyar püspöki kar a Magyar Kurir c. félhivatalos katolikus sajtótájékoztatóban és az újságokban közzétett nyilatkozatában súlyosan elítélte a letartóztatott papokat és világiakat, akik között olyan tiszteletreméltó személyek voltak, mint Szunyogh Xavér, a magyar népi liturgia apostola, Halász Piusz a borsodpusztai kontemplatív cisztercita kolostor alapítója és a magyar papság lelkiatyja, valamint Werner Alajos, kiváló egyházenész és komponista, Kodály személyes jóbarátja és sokan mások. Azonban mégcsak meg sem hallgatták őket!

De talán a vatikáni diplomácia mégis csak erőiesen megvédi őket? Félő, hogy ebben a reményünkben is csalódunk, hiszen Tabódy István, székesfehérvári egyházmegyei pap (aki 1968-ban a Központi Szeminaryumból az Államegyházi Hivatal parancsára elbocsátott kb. 80 kispapot istápolta és a bécsi pápai nuncius jóváhagyásával és segítségével nagyrészüket titokban felszentel-

KEDVES OLVASÓINK!

Mindnyájukat arra kérjük, hogy már most szíveskedjenek rendezni a helyi magyar lelkészknél jövőévi előfizetésüket.

Azokat pedig, akik hátrálékban vannak, szeretettel arra figyelmeztetjük, hogy az elmaradt csekély összeget az elmúlt évről is szíveskedjenek befizetni.

Segélykialtás a semmibe?

«A gitár még senki kezén nem szóló oly szíveshez szólóan, mint az övé.» Ezt írták Jimi Hendrix kritikusaí egy 1969-ben megtartott frankfurti hangverseny után. Azóta nem sok idő múlt el, de a fiatal, egész világon ismert popmuzikus immár halott, s gitárja legfeljebb a lemezekon sírdogál tovább.

A sajtó sokat írt róla, próbálgatta megfejteni a rejtélyt s rajongói még ma sem tudnak bele-nyugodni: Mi készítette Jimi Hendrixet arra, hogy egy nagy adag altatóval véget vessen életének? (Az a feltevés, hogy kábítószer áldozata lett volna, nem felel meg a valóságnak, tény viszont, hogy használt kábítószerket.) Az életre igazán nem lehetett panasz. Sikerült kitérnie szülővárosa, az amerikai Seattle nyomornegyedéből s útja meredeken ívelt fel a siker és a pénz mennyországára felé; bárhova is ment, tisztelők ezrei vették körül. Mit kívánhatna még az ember magának?

Egy magno-szalag feljegyezte utolsó szavait. Közvetlenül a vég kezdete előtt londoni lakásáról még megpróbálta felhívni managerét, de a vonal néma volt, a telefon hiába csengett. Ebbe a néma telefonba hörögte bele végső segélykiáltását: «Ember, hát segíts!» De a segítség nem jött, mert nem volt ember, aki hallotta volna. Rajongók és tisztelők milliói mindenütt, ... de mi haszna volt ebből? Az az ember, akire szüksége lett volna, nem volt az oldalán. Mily szomorú sors ez egy közönség-milliomosnak!

Halála után azt írta valaki egy frankfurti lapban: «Jimi Hendrix téma és formavilága mindig is a blues volt. Ez a régi, egy jobb és szebb világ utáni vágyódást kifejező dal, mely ezer variációban mindig újraszületett, valahányszor gitárjához nyúlt. Ennek az indiának a muzikája más világok, más szférák felé mutatott.»

Lehet, hogy éppen ez az egy jobb világ iránti vágyakozás tette Jimi Hendrix muzikáját annyira népszerűvé az ifjúság körében: ösztönösen megérezték, az ő nyelvükön beszél, az ő vágyait tolmácsolja.

Jimi Hendrix, az ifjúság vágyának szövegíróje immár halott. Sokan úgy gondolják, hogy vele együtt sírba szállt a szebb világ iránti bizakodás és remény egy darabja is.

De van ennél sokkal fontosabb és lényegesebb tanítás is, amit Jimi Hendrix muzikáján túl, éppen utolsó szavaival adott az emberiségnek. «Ember, segíts hát!» — kiáltotta a néma zezetekbe. Ez annyit jelent, hogy az ember, még a hírnév, a dicsőség, a népszerűség tetőfokán sem tudja nélkülözni a másik embert, a másik ember tűzön-vízen át kitaró hűségét, megbízhatóságát, türelmét és szeretetét.

MEGYESI ANDRÁS

tette) kilenc év óta még mindig a börtönben sínylődik. A magyar kommunista kormány nyilván most a Szentszékel való újabb tárgyalások előtt ezeket a papi letartóztatásokat ugyanúgy zsarolásra akarja felhasználni, mint ahogy 1950-ben a szerzetesek elhurcolásával a magyar püspöki karra akart és sikerült nyomást gyakorolnia, amit a békepapok ugyanakkorra időzített egység-bontása is erősített, s így sikerült az Egyház és Állam közötti egyszálú megegyezést kicsikarnia.

A katolikus közvéleménynek most össze kellene fognia és egységesen fel kellene lépnie, ha nem is olyan eszközökkel, mint a fedayinok, de erőszakmentesen el kellene érnie a börtönben sínylődő magyar papok kiszabadítását, mint ahogy a JOC mozgalom, a Keresztény Munkásifjúság belgiumi központja bátran tiltakozott a brazil kormánytól, hogy mozgalmuk bebörtönözött lelkészeit és vezetőit bocsássák szabadon. Sajnos azonban, a Nyugatot annyira kikezde a jólét és az önzés, hogy erre se számíthatunk.

Mi azonban nem földi hatalmakban és emberi erőben bízunk, mert tudjuk, hogy bármilyen sötétnek és vigasztalannak látszik is a magyar Egyház éjszakája, Keresztelő Szt. János, a mártír primás és a papok börtönét a kegyelem dicsőjeve övezi, mert áldozataik meghozták az üdvösséget népünknek, hiszen a vértanúk vére a keresztények vetőmagja.

Események és közlemények

Burg Kastl. Az új iskolaévben a magyar gimnáziumba 356 tanulót irattak be. Közülük 207 fiú, 129 leány, 31 református, 14 evangélikus, 3 baptista és 1 izraelita, a többi katolikus. A tanárok létszáma 28. A túlszűfoltóság természetesen újabb építkezéseket tesz szükségessé.

Fatima. A jubileumi Szent István ünnepségeket 1971 augusztusában rendezik meg Fatimában. A magyar zarándokoktól azt kéri a rendezőség, hogy a magyar augusztus 31-iki nemzetközi ünnepségekbe is kapcsolódjanak majd be s ezért igyekezzenek aug. 12-ig Fatimába megérkezni. A magyar nap augusztus 15-én, Nagyboldogszony napján lesz s az ünnepi főpapi szentmisét ezen a napon a magyar kálvárián épült Szent István kápolnában mutatják be.

Bécs. A magyar papok letartóztatásával kapcsolatban több külföldi lap is foglalkozott a magyar egyház nehéz helyzetével. A tekintélyes bécsi lap, a *Die Presse* azt írja, hogy a három esztendő viszonylagos nyugalma a magyar egyházpolitikában «vihár előtti csendnek számított». A lap szerint a legújabb események, a letartóztatások igazolják, milyen naivak azok a nyugati újságírók, akik Magyarországon az egyházi helyzet javulásáról beszéltek az elmúlt években.

Buffalo. A New York Államban lévő Buffalóban szeptember 19-én Szent István jubileumi ünnepséget rendeztek. Az ünnepélyes szentmisét a buffalói egyházmegye főpáστοra, Mgr. McNulty 15 magyar pappal együttcelebrálta s azon négy magyar református lelkész is megjelent. A hívek zsúfolásig megtöltötték a templomot és a szentmise alatt latin és magyar egyházi énekeket énekeltek.

A VILÁG TEMETÉSE

Az első nap megnézte a földet,
Látott kopárat, látott zöldet.
Ki zöldön él gazdag, kövér,
A kopáron koplal a szegény.
És úgy gondolta, hogy ez nem jó,
Mert nagyon özön sok földlakó,
Ami a teremtmények veszte.
Az első nap volt reggel és este.

A második nap megnézte az eget,
Ami körülveszi az egész földet.
Az ember a teremtés titkát kutatja,
A kozmosz egységét balgán megbontja
És úgy gondolta, hogy ez nem jó,
Mert túl sok benne a műbolygó,
Ami a teremtmények veszte.
A második nap volt reggel és este.

A harmadik nap megnézte a vizeket,
Amely felett egykor a lelke lebegett.
A múlt és jövőndő titkát benne,
A bölcsőt, amelyből életre lehelte.
És úgy gondolta, hogy ez nem jó,
Mert túl sok rajta a hadihajó,
Ami a teremtmények veszte.
A harmadik nap volt reggel és este.

Negyednap nézett az emberi lelkekbe,
Ábel szelid lelkét kereste,
De látott helyette gyilkost, csalót,
Fényes állású, becstelen képmutatót.
És úgy gondolta, hogy ez nem jó,
Mind Káin utód, hazug, napraforgó,
Ami a teremtmények veszte.
A negyedik nap volt reggel és este.

Ötödnap már látta, hogy minden hiába,
Nem hisznek másban csak a technikába.
Az együgyű ember feljuvokodott,
Mert a kőbaltánál már tovább jutott.
És úgy gondolta, hogy ez nem jó,
Mert jön majd a láncreakció,
Ami a teremtmények veszte.
Az ötödik nap volt reggel és este.

A hatodik napon már határozott,
Adtam nekik szabad akaratot,
Megmutattam a jót, a szépet, —
Nem választottam magamnak népet.
És úgy gondolta, hogy az lesz a jó,
Ha elpusztul minden földlakó.
Legyen a tudomány az ember veszte,
A hatodik nap volt reggel és este.

A hetedik napot megszentelte,
A napot, a holdat az égről levette.
Eltemette az emberiséget,
A földre terítette a sötétséget.
Nem gondolkodott ez rossz vagy jó,
Aki mindenek felett uralkodó,
Annak igaz, bölcs minden tette
És nem volt több reggel és nem volt este.

Morzsinyai János

Párizs. A francia katolikusok lapja, a Párizsban megjelenő *La Croix* október 9-iki számában cikket írt a magyar keresztények «csalódásairól» a Szent István Milleniummal kapcsolatban. Az ezeréves ünnepségeket közös egyházi és állami bizottság készítette ugyan elő — írja a lap — de a kommunista állam nagyon vigyáz arra, hogy a közvélemény előtt hallgasson ennek az ezer esztendőnek értékeiről. A jubileum semmiféle javulást sem hozott az egyház helyzetében — állapítja meg a francia katolikus lap — ellenkezőleg azt látjuk, hogy a terror a papok letartóztatásával csak fokozódik.

AZ OKTÓBERI SZABADSÁGHARC

ünnepségeit a külföldi magyarság október 25-én rendezi meg Európa és a világ különböző városaiban.

Az ünnepségekről majd lapunk legközelebbi számában számolunk be.

St.Gallen.

A St.Galleni Magyar Misszió keretében megalakult 1970 okt. 13-án a *Szent István Jubileumi Bizottság*, melynek világi elnöke Szabó Elemér, titkára vitéz Somorjai Béla lett. A Jub. Bizottság elhatározta, hogy szervesen kapcsolódik bele a Központi Jubileumi Bizottság munkaprogramjába s ennek keretében el is hangzott az első előadás okt. 4-én a St.Galleni Klosterhof kis zenetermében e címmel: I. István — a Szent Király. Előadó a magyar lelkész volt. A következő előadó: Szabó Elemér, aki nov. 1-én fog beszélni e címen: A Szent Király Inetelmei fiához, Imre herceghez. Ugyane napon emlékezik meg a St. Gallen-i s a környékbeli magyarság az októberi felkelés évfordulójáról a Herz Jesu kápolnában tartandó 10 órai szentmise után a kis zeneteremben, kb. 11 órai kezdettel.

Az erdélyi árvízkárosultak részére eddig adakozott 40 magyar honfitárs 868.— Fr.-ot, s 17 magyar család kb. 160 kg új és használt ruhát ajánlott fel. Ehhez járul Kardos Dezsőné (Frauenfeld) gyűjtése, kb. 50 kg ruhanemű, s 60.— Fr. pénzadomány, aminek eredményeképpen újabb 8 csomag küldése vált lehetővé.

Le Locle. Az október 18-iki missziós vasárnapi gyűjtés alkalmával a magyar istentiszteleten résztvevő hívek 25.90 Fr.-ot adományoztak.

Zürich. Jól sikerült szeptember 26-án a Keresztény Magyar Munkásszövetség által rendezett magyar művészest. Aj övedelmet az Olaszországból Svájcba áttelepített magyar menekültek segítségével fordítják.

A Munkásszövetség vezetősége hálás köszönetet mond mind a kitűnő szereplő művészeknek mind a lelkes résztvevőknek.

MAGYAR NYOMDA
UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI
vállal mindenfajta nyomdai munkát!
Cím: Ungarische Buchdruckerei,
St.Gallen, Gallusstr. 41. Svájc.
Telefon: (071) 22 55 28

Esküvőkre, alkalmakra minden időben honfitársai rendelkezésére áll a

RESTAURANT — BAR

«Juliska»

Marktgasse 21 /Niederdorf

Zürich 1.

(A Hauptbahnhof-tól 5 perc gyalog.)

Folyó évi szeptember 27-től
vasárnap is nyitva — d. u. 4 órától,
cigányzene 6 órától!

Magyar ételkülönlegességek,
válogatott borok.

Egyébként a Restaurant hétköznapokon este 6 órától (zene 7-től) —
a Csárda Bar d. u. 4 órától nyitva.
Hétfőn csak a Bar nyit (zene nincs).

Európai jubileumi cserkész tábor

A Stockholm közelében lévő festői Lovö szigetén az idén közel 200 magyar leány- és fiú-cserkész ünnepelte meg a Magyar Cserkészszövetség fennállásának 60 éves, a kinti munka 25 éves jubileumát.

Az európai cserkészterület csapatai 7 országból érkeztek vidám hangulatban erre a festői szigetcsúcsra, a Svéd Cserkészszövetség parkjába, melyet a házigaárdák nagy szeretettel bocsájtottak a magyar cserkészek rendelkezésére.

Münchenből 22, Kastlból 4, Stuttgartból 6, Kölnből 38 magyar leány- és fiú-cserkészünk vett részt a jubileumi táboron. 14 napig magyar nótától volt hangos a svéd sziget és az ausztráliai jubileumi táborból érkezett díszes jubileumi zászló hirdette a központi zászlórúdon magyar cserkészünk ünnepét. A vezetők és látogatók számára nagy öröm volt látni és hallani, hogy különböző országokban élő magyar cserkészünk nemcsak hogy szépen beszélnek nyelvünket, hanem ismerik és becsülik ősi kultúránk népi kincseit, dalait, táncait, zenéjét és játékeit... Az esti táborútekek felejthetetlen élményt jelentettek mindannyiunk számára!... A megnyitó ünnepségen, melyet egy héttig tartó előkészítő tábor vezetett be, a Svéd Cserkészszövetség vezetői, az osztrák

főcserkész és számos Stockholmból és más svéd városból érkező magyar család vett részt. A bemutató számai nagy tetszést arattak a vendégek között. Mint a svéd mint az osztrák főcserkész beszédében elismerte magyar cserkészünk példás veselkedését, tábori rendjét, a bemutató szépségét. A svéd vezetők kijelentették: Sokat tanulhatunk az Önök példás cserkész munkájából.

A bemutatón vendégeink a tábor «Lacikonyháján» kóstolták meg a főszakács, Zoli bá izletes pecsenyéit s vidáman távoztak a táborút után a táborból...

A búcsúzásnál a leányok és fiúk könnyes szemmel álltak körül a zászlót és azt kiáltották: «Viszontlátásra, viszontlátásra, viszontlátásra!...

A jubileumi tábor után, ősszel a magyar csapatokban megindult a cserkész munka. Münchenben két új csapat alakult, egy leány- és egy fiú-cserkészcsapat. Gyüleiket szombatokként a «Haus der Begegnung»-ban tartják. (Rumfordstr. 21.)

A magyar cserkész munka iránt érdeklődőknek szeretettel ad felvilágosítást a Magyar Cserkészszövetség európai kerületének központja. (8 München 80, Trogerstr. 48. I. — Tel.: 442547.)

H. T.

KARÁCSONYI LAPOK KAPHATÓK

Karácsonyi lapot mindenki ír rokonainak, ismerőseinek, barátainak. Lepje meg őket művészi kivitelű, ízléses, magyar karácsonyi lappal! A Magyar Iskolabizottság a Burg Kastli iskola javára ötféle kivitelben adott ki 10 x 18 cm nagyságú duplahajtású lapot.

Az üdvözlőlapok ára borítékkal

egyszínnyomású: tiszavidéki posztórátés, képpel ..... 40 Dpf.
kétszínnyomású: hortobágyi szürretés, képpel ..... 50 Dpf.
kétszínnyomású: sárközi szöttek, képpel ..... 50 Dpf.
négyzínnyomású: baranyai szöttek-függöny, képpel ..... 60 Dpf.
négyzínnyomású: matyó hímzés gyertyával (8.8 x 17 cm) ... 55 Dpf.

Az üdvözlőlapok négy nyelvűek: magyar, német, angol, francia. Így idegennyelvű ismerőseinek is küldhet magyar karácsonyi lapot.

Megrendelhetők a következő címen:

Ungarischer Schulverein e. V. — 8 München 27, Trogerstrasse 48. — de a helyi magyar lelkészknél is kaphatók.

Befizetés: Postscheckamt München, Konto Nr. 193 200. Ungarischer Schulverein e.V., 8 München 27, Trogerstrasse 48.

A karácsonyi lapokkal segítjük a burg-kastli magyar iskolát!

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképviselőink egész Svájc területén, valamint fogadószobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésére állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungs- und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40
Tel. (051) 27 29 30

Niederlassungen in
München, Paris, Amsterdam, Brüssel, Liverpool/London

Az édes bosszú

Már majdnem megírtam a fiataloknak szóló nevelési tartalmú cikkekét és már az első oldalt le is gépeltem szinte, mikor a fehér ívet kihúztam a gépből. Rájöttem ugyanis, hogy mondanivalóm nemcsak a fiataloknak szól, hanem a felnőtteknek is és így kissé át kellett rendezni az írást. A kiinduló gondolat egy intézeti fiú története volt, akivel valamikor egy fedél alatt laktam. Tehetséges, vidám kis teremty volt. Gyakran megfigyeltem, amint társai között gondtalanul játszott. Minden rendben ment, gyerekmodorra, egészen addig, amíg érezte, hogy a gyermekek játékában központi szerepe van. Mihelyt észlelte, hogy más is helyére kerülhet, megváltozott. Rendbontó lett és kihívó viselkedésével megnehezítette a barátságos együttléte. Ez nem volt elég neki, kinézte riválisát és — megint csak gyerekmodoron — belekötött. A gyerekek viselkedésből komoly eset lett, a sípcsont- és bokazene után rájöttem, hogy komoly baj lehet az összetűzésből, mert a jámbor kinézetű kisfiú kitört magából és tele torokkal kiáltotta: «Ne gondold, hogy a világ tengelyét te pörgeted az orrodon!» Az első verekedés után beállt a tragédia: a két gyermek gyűlölte egymást, lehetetlenné tették magukat a nevelők előtt és ránehezdedek a környezetre is. Idővel biztosan javulás állt volna be, de a gyermekek szülei is fölverték a harci állást és a legokosabb volt megvárni a különben két tehetséges diáktól. Az internatusi nevelés sikertelenségének könyveltem el az esetet, de nem tehettem semmit ellene. Itt kellett beiktatnom a változást azzal a toldalékkal, hogy hasonló esetek előfordulhatnak felnőttekkel is és nem csak gyermekekkel.

Kner német lelkes megállapítása szerint az ember egy szerető, nevelő és játszó teremty, de néha bosszúra hajlamos lény is tud lenni, viszályt annak, aki őt megütötte, ijesztően jó érzékekkel keres és megtalál minden lehetőséget, hogy ellenfelét megalázza, lehetetlenné tegye. A borzalmas eredmény pedig az, hogy a bosszú szomját ki sem tudja elégíteni és olyan óriási szakadékba döntheti az embert, amelyből csak Isten kegyelme tudja kiszabadítani. A bosszú még borzasztóbb vetülete az, hogy a bosszúálló bebeszéli magának igazát és csak akkor dőbben rá a valóságra, amikor önmaga előtt is igazolatlan lesz és arcáról lefagy a mosoly.

Az izzó parázs története

Pál apostol is megismerte a bosszúra szomjazó emberi szívet. Nemcsak kiváló írása tanúskodik erről, hanem testén számtalan forradás és vérző seb: «...ötször kaptam egy híján negyven, háromszor megbotoztak, egyszer megkövezték...» (2 Kor. 11, 24). Mégsem ütött vissza, hanem inkább figyelmeztet: «Bosszút ne állja-

tok, szeretteim, hanem hagyjátok az ítélet haragjára, mert írva van: Enyém a bosszú, én majd megfizetek — mondja az Úr. Sőt, ha ellenséged éhezik, adj neki enni, ha szomjazik, adj neki inni, mert ha így teszel, égő parazsat raksz fejére. Ne győzzön rajtad, égő parazsat raksz fejedre. Ne győzzön rajtad a rossz, te győzd le jóval a rosszat.» (Rom. 12, 19.) Minden érthető az apostoli tanításban, de mit jelent a kifejezés: «égő parazsat raksz fejére»?

Pál apostol az egyiptomi mondavilág érdekes epizódjára gondolt. Ott ugyanis valamikor a trónörökös herceg megtudta, hogy az ország északi részén lévő piramisokban óriási kincs rejlik. Egy csodálatos könyv, amelyben minden elképzelhető varázsfórmula le van írva. Aki a könyv birtokába kerül, minden titkot kiolvashat belőle, a természet és az egész világ ura lehet. A nagyraagyó herceg elindult a felfedező útra. A piramist egy házaspár őrizte. Megegyezett velük, hogy bízzák kockavetésre, bemehet-e a piramisba a féltve őrzött kincsért. Nem volt szerencséje. Nem nyugodott bele, hanem éjnek idején betört a rejtélyes piramis kamrájába és ellopta a könyvet. Az őt rájött a tettre. A feleség biztatta férjét, jelentse fel, bosszúja meg a lopást és zárassa be a herceget. Az őt nem volt rá hajlandó. A trónörökös rohant haza és a birtokolt kincset lelkesedve mutatta apjának, a Fáraónak, de ő meg sem akarta nézni. Fiának vissza kellett vinnie a csodás formulákkal teleírt könyvet a piramisba és visszafelé, egészen a palotáig, izzó parázzsal megrakott edényt kellett fején cipelnie. A sors úgy akarta, hogy az úton találkozzon az őrel és annak feleségével. Az őt látta az őzsigorú büntetést és így szólt feleségéhez: «Látod, ezért nem akartam feljelenteni.» Kényelmetlen lehetett az egyiptomi herceg és trónörökös helyzete, de engedelmessé kellett.

Nem monda, valóság

Az egyiptomi mondavilág helyzete fényt derít az apostol kijelentésére is. Az ember az olvasottak után önkéntelenül a tapasztalat tarsolyába nyúl és rövid keresgélés után kiragad egy esetet és az első gondolata az, mert szomorú esetről van szó, hogy talán az egyiptomi mondában most kivételesen nem a férj kiegyensúlyozott magatartását, hanem a feleség elhatározását kellene alkalmazni. Vagyis a bosszút, vagy szerényebben: a rossznak a megtorlását. A családban, a nevelés terén, a társadalmi életben, a menekült sors szédületesen változó útján sokan kérdezik, ne szolgáltassak-e igazságot? Amikor a munkának alig van konkrét eredménye, az erőfeszítésnek alig van haszna, inkább csak repedező, de biztosan olvadó hőtömeghez hasonlít, akkor talán jogos a kívánság: félre a gáncsolóval. Pedig sokszor az a benyomás, hogy egyesek nem is

dolgoznak, hanem ígát húznak, mégsem hagyják őket békében. Hiszen ha ma valaki jó szülő akar lenni és nemcsak kenyérkereső, nevelő és nem csak idomító, a közösség szolgája és nem csak «egyesületi elnök», annak bizonyára nem könnyű a dolga a sikertelenség láttán.

Talán mégis tudni szeretnénk, van-e az említett nevelői munkában és közösségi szolgálati munkában olyan módszer, amely emberileg biztos eredményhez vezet? Talán csalódást okoz a kijelentés, de nincsen. Az nem anyag, nem technika, amit előre ki lehet számítani és a számítás próbája sikerül. A számításba beleszólnak mások is, néha embertársaink, néha meg Isten is. Ami Isten és az ember gondolatában történik, azt nem számíthatjuk ki. Ezért nehéz ma nemcsak az iskolában, hanem az életben is az emberekkel foglalkozni, felettük ítéletet mondani. A hívó ember tud várni és le tudja nyelni a keserű falatot, még akkor is, ha ezért gyengének tekintik. Nem csapkod maga körül és nem tesz úgy mint a gyermek, aki egy bútorarabot is képes megverni, mert beleütközött. Az egész világot szemléli és nemcsak egy kiragadott eseményt, mert Isten előtt itt a földön mindennek csak átmeneti, órákig tartó értéke van. Ahogyan a fent idézett német plébános írja: «A hitetlen gyeverre a bosszú, kishitű a siránkozás és a hívő pedig a reménytelen türelem» — nekünk is szólhat. A hívó tudja, hogy a jó elveszi jutalmát, a bosszúállónak pedig állandóan izzó parázs van a fején.

Ezek szerint a cím sem helyes, mert a bosszú nem édes, hanem keserű.

P. SZÖKE JÁNOS

VECSEY JÓZSEF

most megjelent könyve

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 4.50 US dollár, vagy annak megfelelő valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában
(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Gallusstr. 41. Schweiz.

A magyar pálosrend megalapítója

Boldog Özséb † 1270.

Az idén van 700 esztendeje annak, hogy az egyetlen magyar alapítású rendnek, a Pálosrendnek megteremtője, Özséb, volt esztergomi kanonok befejezte áldásos és szent életét. Elettől nem sokat tudunk, de annál jobban ismerjük lelkének gazdagságát, amely kitermelte és létrehozta a «magyar nép lelkéből lelkedzett» magyar Rendet. Özsébet Rendje és a magyar nép mindenkor boldognak tisztelte, de a Rend sem őt sem más tagját soha nem avattatta szentté a rendi felfogást követve, mely szerint a «rendnek mindenegyes tagja ugyanis kell, hogy szentté legyen.»

Özséb előkelő gazdag családból származott, igen művelt, nagy tudású pap volt, aki nemcsak az egyházjogban és filozófiában volt rendkívüli jártas, hanem a lelki műveltségnek olyan magas fokát érte el, amelyet az ő korában ritkán lehetett találni. Lelki műveltsége az imádságból, az elmélkedésből, a szent tudományokban való elmélyülésből táplálkozott. A természetfeletti ismeretekben való jártassága által vált alkalmas eszközzé az isteni Gondviselés számára, aki őt küldte a tatárjárás következtében sokat szenvedett és meggyérült magyar népre. Egy közösségre gyűjti a magyar remetéket, akik idejük legnagyobb részét imádságban, vezeklésben és böjtölésben töltve, Istentől vigaszt, reményt, természetfölötti erőt és kegyelmet esdettek le honfitársaik számára a romokból való új élet megkezdésére és folytatására.

A Pálosrend a 13. században általánosan divó magánybavonulásnak, a remeteélet elterjedésének köszönheti eredetét. Magyarországon már a 11. századtól kezdve élnek remeték a Bakony, a Pilis, és a Mecsek rengetegeiben. A 12. században a magányokban Istent kereső magyar lelkek, a magyar remeték száma mindinkább megsaporodik. Az Úr Jézus, a nagy Egyedülvaló példáját mindig többen és többen megértették hazánkban is, és az erdők mélyébe vonultak, hogy magányban, csendben, imában, önmegtadásban, mun-

kában egyedül Istennek éljenek. A tatárjárás után még inkább megtöltötte a magyar erdőket menekülőkkel, akik közül sokan — a vérszél mutatóval — ottmaradtak a csatlakoztak a régi remetékhez, nemes példájukat követve.

Már jó néhány évvel a tatárjárás előtt a Mecsek erdősegeiben élő igazi remeték egy közös házba telepítette Bertalan pécsi püspök. A tatárjárás után pedig a pilisi remeték gyűjtötte egybe Özséb esztergomi kanonok. Ezek ugyancsak néha-néha belátogattak Esztergomba is, hogy sajátkezüleg készített holmijukat eladva, éllemlere és alamizsnára szert tegyenek. Ilyenkor találkozott az életszentségeről és tudományáról már híressé vált Özséb kanonokkal is, akik mindig nagy szeretettel fogadta őket, elbeszélgetett velük, meghallgatta életmódjukról szóló elbeszéléseiket, majd ajándékokkal halmozta el őket. Magányukban többször meg is látogatta őket, és a gyakori érintkezés felkeltette benne a vágyat, követni a Mestert, a nagy Egyedülvalót a magányban, a remeték példájára. Családjá, rokonai hiába beszéltek le erről a szándékáról, Özséb kitért az elhatározása mellett, és 1246-ban, — néhány társával — a pilisi remetékhez csatlakozott. A pilisszántói völgy harmas barlangjához vonult, ahol — mint a többi remete — imádkozott, virrasztott, böjtölt, kézimunkával foglalkozott, szerényen alázasan élt, mint a názáreti Egyedülvaló. Társai közt kitűnt erényességével, lelki szépsége, gazdagsága vonzotta köréje őket, kik látni akarták a példás remeté és hallani szavát.

Özsébnek, az Úr választottjának egy alkalommal látomásban volt része. Éjjeli virrasztása alatt szanaszét imbolygó lángok gyulladtak fel előtte az erdőben. Még fel sem ocsúdott ámulatából, amikor íme, megindulnak a lángok, egy irány felé tartanak és végül egy kellemesfényű, tüzes golyóba egyesülnek. Lelke mélyén hangot hall: e jelképpel akarja az Úr, hogy a remetéket egy tesvérületbe gyűjtsd, hogy így jőpéldájukkal

egymást Isten lángolóbb szeretetére gyullaszthassák! (Apró lángocskák a remeteéletek, a tűzgömb pedig a rend szimbóluma.)

Özséb e látomásnak hatására 1250-ben a mai Pilisszentkereszten, az egykori Szántó mellett kolostort és kicsiny templomot építtetett a Szentkereszt tiszteletére, és idegyűjtötte remetéit. Ez a kis kolostor és templom a Pálosrend bölcsője. Ezt a kolostort ugyanis a már korábban létezett pécsi Szt. Jakab-hegyi kolostorral egyesítette. Lakói szavazás útján Özsébet választották meg fejüké, s egyben elhatározták renddel alakulásukat. Új szerzetesrendet azonban csak a Szentkereszt engedelmével lehetett alapítani. Özséb tehát 1262-ben a pápai jóváhagyás elnyerése végett néhány társával Rómába ment. IV. Orbán pápa (1261-1264) engedelmével rendjét a Kr. u. 3. században Thébais pusztáin remetéskedett szent. Párolról nevezte el: Sacer et candidus ordo sancti Pauli primi eremita; — első remete Szent Pál Rendje (innen az elnevezés: Pálosrend).

Remete Szent Pál a Décius féle keresztény-üldözés idején (249-251) menekült az egyiptomi Thébais pusztaságába. A fiatal, gazdag keresztény ifjú, aki félelemből választotta e helyet, megszerette azt és az üldözések elmúltával végig ottmaradt. Vezeklő, imádkozó, engesztelő hosszú élet után ott is halt meg 341-ben. A keresztény hagyomány remete szent. Pált vallja első remetének. Neki nem volt szándékában a szerzetesalapítás. Boldog Özséb állította őt a Pálosrend élére, őt választotta meg a Rend patrónusának. Özséb alázasosságában el akarta kerülni, hogy a Pálosrend őt mint alapítóját védőszentül tisztelje, amint ez a többi szerzetesrendeknél történt.

Az isteni Gondviselés folytán a magyar erdők mélyén így született meg az egyetlen magyar remeterend, a Pálosrend, hogy «szellemével és végtelével teljesen egybeforjjon a magyar néppel, azt magához ragadja és Istenhez emelje. Aztán vele együtt győtrődjék és vele együtt menjen tönkre, — amint a középkori jóslat is mondja: ... et tu Hungaria, mi dulcis patria, cum Pauli-nis crescet et cum iis titem decrescis.»

P. RÁBA LUKÁCS

Levél egy öngyilkoshoz

Kedves A.!

Amikor ma megrendült szívvel álltam ravatalodnál, gondolatok születtek bennem, melyek talán választ adhatnak a mindnyájunk lelkében felvetődő miértekre.

Amikor édesanyád a telefonban értesült halálhíredről, sikoltva könyörgött, hogy vonják vissza, mondják, hogy nem igaz, mindez csak rossz tréfa! De nem rossz tréfa, sajnos, hanem nagyon is megrendítő és halálos valóság: magad mentél a halálba, nem ő nyúlt utánad csontos, hideg kezével, Te magad kerested őt és meg is találd. De miért?

Az élet 29 évén át a tenyerén hordozott, különösen édesanyád. Te voltál a mindene, a személye, öröme, — vigasztalás és kárpótlás a sok megalázásért és csalódásért, amiben jócskán része volt. Isten megáldott tehetséggel és szorgalommal, iskoládat kiváló eredménnyel végeztél s nem volt előtted akadály az egyetemen sem, mérnöki diplomáig vitte. Mikor ez év májusában Nyugatra jöttél, itt is nyitva állt az út előtted az érvényesülés felé. De miért is jöttél Nyugatra? Valakinek azt mondtad, hogy nem politikai, mégis nem is gazdasági ok kényszerített erre a lépésre. Eljöttél hazulról egyszerűen azért, hogy új életet kezdhes. Eljöttél hazulról, mert a Méreg, melyet egyszerű megkóstoltál, immár évek óta hatalmában tartott. Nem tudtál tőle szabadulni... s azt remélted, talán majd Nyugaton... De a Méreg ide is elkísért, mert hiszen elhordtad magaddal... ott volt az útipodgyászokban s még a lágerben sem tudtál meglenni nélkül. Rajtad is beigazolódt az a régi igazság, hogy új életkezdésben nem új haza, új környezet, új otthon kell, hanem új ember. Egy gyökereztől megváltozott és önmagát mindig javító és fejtelmező ember!

De Te a régi maradtál. Szeretted volna jobb ember lenni, szeretted volna szabadulni, de a Méregtől már nem volt menekvés.

Amikor halálod előtt utoljára beszéltem veled (még akkor is elhallgattad lelki zavaraid igazi okát), könyörögve kértél, hogy egyengessem utad egy kolostorba. Akkor türelemre kértelek, de most azt válaszoltam: a kolostor lehet menedékhely az emberek, a világ, — de nem önmagunk előtt. Mert mindenki számára a legnagyobb teher a teher. Ez előtt nem lehet menekülni, ezt hordozni kell a sárga. S bizony nagy teher ez! Hát még ha a Méreg kiölte már valakiből a lelket, a felelősségérzést, ha megbénította már az akaratot!

Nem csoda hát, ha Te is menekülni akartál... nem az élettől, — hanem önmagadtól. Ezért nem riadtál vissza a végső lépéstől sem: a halálba akartad fojtani önmagadat.

Temetésed olyan szomorú volt, mint az az őszi borús, ködös nap, amelyen búcsúztattunk. Akkor érlelődtek meg bennem ezek a gondolatok. Nem bántani akarok velük, mégis követ sem dobok rád. Leírtam, hadd olvassák a mai fiatalok s okuljanak sorsodból. A halott tanítsa az élőket! Tanítsa arra, hogy a Méreg nem játékszer, hanem méreg, s hogy a Méreg nem enged magával játszani, könyörtelen és bosszúálló, akit bűvkörébe von, annak számára nincs többé szabadulás. Mire erről Te is megbizonyosodtál, kedves A., addigra, sajnos, már késő volt.

A testvéri szeretet és részvét készlet, hogy Isten irgalmába ajánljam lelkedet.

MEGYESI ANDRÁS

NÉMET-MAGYAR NYELVTANFOLYAM INDUL ZÜRICHBEN

Az utóbbi időben Svájcba érkezett magyar menekültek és a remélhetőleg hamarosan megérkező «olaszországi menekültek» miatt szükségessé vált egy újabb német-magyar nyelvtanfolyam szervezése. A tanfolyamot Zürichben most is, mint az elmúlt időkben a Zürichi Magyar Egyesület rendezte a Ker. Magyar Munkásszövetséggel közösen. A tanfolyam vezetője most is a kiváló nyelvoktató, Biró István lesz.

Az érdeklődők számától függően most esetleg külön «kezdők» és «haladóké» fokozat kerül sorra szükség szerint az elkövetkező téli hónapokban. Felhívjuk tehát Honfitársaink figyelmét arra, hogy feltétlen figyelmeztessék főleg az utóbbi időben jött menekülteket a tanfolyam megindítására. Aki pedig a régebben itt élők közül úgy érzi, hogy német tudása még javításra szorul (talán munkahelyén való előmenetelre miatt is), semmi esetre se mulassza el ezt a jó alkalmat, amikor magyar nyelven világosítják fel a német nyelvtan «rejtelméire».

A részletekről a jelentkezők majd írásban kapnak értesítést. Az ittlévők kérjük a mielőbbi jelentkezésre, hogy a tanfolyam az «olaszországiak» megérkezésével azonnal indulhasson. Jelentkezni lehet a Zürichi Magyar Egyesületnél: Postfach: 3352, 8023 Zürich, vagy a Ker. Magyar Munkásszövetségé: Postfach: 117, 8022 Zürich (vagy az egyesületek vezetőinél).

HIRDETÉSEK

PORCELÁNFESTÉS!

Diplomás porcelánfestőnél egyéni elképzelések kivitelezése rendelhető:
Falitálcák (városképek, madarak, virágok, stb.) címerek (családi és egyéb), miniatúrák, csempék, szervizek. Eredeti magyar motívumok is!
Ezenkívül mindennemű rajzmunka.

Molnár Mária, 2 Hamburg 54,
Jütländer Alle 49.

MAGYAR VENDÉGLŐ BRÜSSZELBEN
«LE KLEBER»

a Grand-Place közelében, a Gare Centrale és az 1-es metro-megálló mellett
(Bruxelles 1, rue Ravenstein 70; tel. 11 11 65)
Magyaros ételek és italok is —

Hideg-meleg büfé állandóan.

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás füstölt kolbász	9.60 DM
1 kg paprikás szalámi	12.— DM
1 kg véreshurka	6.— DM
1 kg rizses májashurka	6.— DM
1 kg paprikás szalonna	5.— DM
1 kg disznósajt	7.— DM

25.— DM-tól portómentes szállítás.
Viszonteladónak — előzetes megállapodás után — árengedmény.

Taubel Mihály
hentesmester

6710 Frankenthal/Pfalz
Peter-Rosegger-Str. 5
Tel. (06253) 92 58

«Szolgálat» címen jelenik meg negyedévenként a régi Papi Egység. A névváltoztatás azért történt, mert a szerkesztőség ezzel is kifejezésre akarja juttatni, hogy mostantól nemcsak papoknak és szerzeteseknek szóló írásokat akar közölni, hanem szélesebb körben a világi hívek lelki igényeit is szolgálni törekszik. A lap megrendelhető Főtisztelendő Marosi Lászlónál. Címe:
A — Spittal/Drau, Kapellengasse 15.

A MAGYAR HÁZ VEZETŐSÉGÉNÉL

negyed áron kaphatók:

Vallásos tárgyú könyvek, magyar versek, szépirodalmi könyvek, mesekönyvek, dokumentációs munkák szép kivitelben.

Kérjen bővebb felvilágosítást a címünkön:

Magyar Ház
Rue de l'Arbre Bénit 125. (Tel. 48 55 36)
B - 1050 Bruxelles, Belgium.

«BOUTIQUE MARIA»

Bécsi Magyar divatáru üzlet
a város szívében.

Kosztümkök, kabátok, ruhák és blúzok nagy választékban. Méretre rendelések!

Pongrácz Mária
Wien 1, Herrngasse 2-4.
Tel.: 65 50 222

TISZTELT MAGYAR VEVŐIM!

Magyar és más itt élő külföldi vásárlóim kérésére hentes és mészáros üzletemet ez év november elsejétől

8004 Zürichben, Hardstrasse 320 sz. alatt
— a volt *G e i s e r* hentesüzlet helyén —
újából megnyitom.

Az üzlet az *Escher Wyss-Platz* közvetlen közelében a 4, 13 számú villamosokkal érhető el. Megálló: *Escher Wyss*.)

Nagy választékban áll T. V. rendelkezésére:
Friss sertés- borjú- marhahús és szárnyas, valamint füstölt főtt-husok.

Magyar és egyéb konzervek, savanyúságok, savanyú-káposzta és levele töltött káposztához, zöldségek, stb. kaphatók.

Házi recept szerint husok feldolgozását is vállaljuk.

Mind postai, mind zürichbeni házhoz szállítással is készségesen állunk rendelkezésre. Szeretettel várja b. látogatását, ill. rendelését

Nemcsik Gyula hentesmester.

Elsőrendű bútorszállítás!

Költözőkészeknél, bevásárlásoknál
szívesen áll rendelkezésére

Luft János, München 13.
Hamburgerstrasse 42/1.
Telefon: 3511337

Emlékezzünk

1845 november 1 -én, 125 évvel ezelőtt született Sároberkén Teleki Sámuel gróf. Katona volt, majd 1881-ben országgyűlési képviselő. Szenvedélyes vadász létére sokat volt együtt Rudolf trónörökösével s meleg barátság fejlődött ki közöttük. 1886-ban, Höhnél Lajos tergerésztisztet maga mellé vette és Afrikába indult felfedező útra. Kár volt, hogy nem választott ki valami fiatal, magyar tudóst, akkor már voltak elegenden. Höhnél, ugyan Magyarországon született, de németnek vallotta magát. Afrikában hónapokon keresztül súlyos beteg volt és csak Teleki bátorsága és jóssága segítette, hogy életben maradjon, mégis az osztrákok őt tartják az expedíció igazi lelkének, és csak egyszerűen a Höhnél-féle osztrák-magyar expedícióról beszélnek. 1887 április 12-én mint első európai ember megmászta a Kilimandzsárót. 1888-ban fedezte fel a Rudolf- és Stefánia-tavakat. A tavak közelében lévő 670 méter magas vulkánt Telekiről nevték el.

1870 november 4 -én, 100 évvel ezelőtt halt meg Thewrewk József. Déván született 1795-ban és Pesten hunyt el. Szorgalmasan gyűjtötte a magyar régiségeket, főleg könyveket. Minden érdekelt, ami az irodalomra, történelmre és művészetre vonatkozik. Ő fedezte fel a róla elnevezett kódexet. Ez az 1551-ből származó kézirat, túlnyomórésztben imádságokat tartalmaz és valószínűleg Jusztina nővére, a nyulakzigeti domonkos apáté volt. Egyik részét Sövényházi Márta másolta. Terjedelme 158 levél. Jelenleg a MTA Könyvtárban őrzik.

1031-ben halt meg Szent Imre herceg, Szent István és Boldog Gizella fia. Prohászka püspök Szent Imre példáját mutatja és a következő szavakkal nyitotta meg a «Szent Imre Kör» vándorgyűlését 1904 május 1-én Székesfehérvárott:

«Ma két zászló leng a világon: az egyik vérvörös, a másik liliumfehér; az egyikre rá van írva: regnum mundi, a másikra: regnum Dei. Az egyikben új, hamis elvek, téves nézetek, hiú agyremek koszorúja hervad; a másikon a hit, a halhatatlanság örökzöldje díszlik. Az egyiket kaoszt, fölfordulást, pusztulást s utána új, de szegényes s bizonyára lehetetlen világot ígér; a másik szintén pusztulás, romlás fölött leng, de megújódást hirdet. Igen, pusztulás fölött leng ez is, a megfoghatkozott hit s erkölcs romjai fölött, melyek közt egy «romlott intelligencia s egy

gyöngye nép» tanyáz; gazdasági pusztulás fölött, melyben az ifjú-Magyarország vívódik s nagy áldozatokkal sem képes a züllést megakasztani; nemzeti pusztulás fölött, melyben a tekintély megfoghatkozott s az igazsá, józan, demokratikus elvek, melyek népet egységes nemzeté forrasztanának, nem érvényesülnek. S e sokféle és sokszoros pusztulás fölött ez a fehérliliumos zászló mégis megújódást hirdet; hirdeti annak erejében, aki mondotta: confidite, ego vici mundum... bizzatok bennem, én meggyőztem a világot, azt a világot, mely romlás, kín és enyészet, s megújítottam mindeneket, «nova facio omnia». (Prohászka OM. 15, 66 old.)

1870 november 5 -én hunyt el Budapesten Petőfi Zoltán, a nagy magyar lírikusnak egyetlen fia. Debrecenben született 1848 december 15-én. Sápadt arcú, vézna ifjú volt, tüzes, villogó szemekkel; jó szíve és gyorsan járó esze volt. Mostoha atyja házában nevelkedett. 1867-ben megszökött az iskolából és színész lett Debrecenben. A könnyelmű élet és tudóbaja korán sírba vitte.

1870 november 17 -én, 100 évvel ezelőtt hunyt el Rottenbiller Lipót, Pest főpolgármestere. Három ízben viselte ezt a címet, vagy hivatalát, először 1848-ban lett főpolgármester, majd az abszolutizmus idején elmozdították. Később, 1861-ben újra megválasztották, és néhány évi szünet után, 1865-67-ig újra ő vezette a Főváros ügyeit. 67-ben mondott le egészségi okokból. Róla nevezték el a Keleti Pályaudvar közelében lévő széles utcát.

1231 novemberében hunyt el Szent Erzsébet asszony. II. András király leánya, és IV. Béla király nővére. — Szenczi Molnár Albert, 1608-ban Marburgban járt és megtekinthette Szent Erzsébet sírját, erről a következőket írja: «Anyai nemzetedben tündöklő és örökké fénlendik jó emlékezeti az istenes Erzsébet királyné asszonnak, az hatalmas magyarországi második András király leányának, mely az hassiai és thuringiai Ludovicus Landgraviusnak adatott volt házastársul. Kinek tiszta arannyal és drága kővekkel fénlő királyi koporsóját mi itt látjuk és csudáljuk Marburgban az hostati nagy templomban, melyet azon királyi asszony fundált életében.»

MAGYAR KÖNYVEK ÉS HANGLEMEZEK

	DM.
Harsányi Zsolt: Ember küzdj (Madách) 580 oldal	24.—
Móra Ferenc: Ének a búzamezőkről, díszkötésben	15.—
Herczeg Ferenc: Gyurkovics fiúk — Gyurkovics lányok — Gyurka és Sándor — A három könyv díszkötésben egybekötve	18.—
Herczeg Ferenc: Pogányok	12.—
Gárdonyi Géza: Göre Gábor kalandjai	5.50
T a r z á n könyvek 6 féle	darabonként 6.50 egész sorozat 35.—
Rejtő J.: Az ellopott század	5.50
Halálsziget	5.50
Tigrisvér	5.50
Szántó György: Stradivari, 480 oldal	16.—
Csicsáky: MU Az emberiség szülőföldje	22.—
Zathureczky Gyula: Du musst den Weg zu Ende gehen	16.80
Kemény Zsigmond: Sorsok és vonzások	10.—
vitéz Adonyi-Naredy Ferenc: Ungarns Armee in zweiten Weltkrieg	1941-45 20.—
Zilahy Lajos: Valamit visz a víz	8.—
Qualiton magyar nagy hanglemezek	15.—
Hazám-Turul magyar nagy hanglemezek	16.—

Kérje katalógusomat!

Milotay György
7 Stuttgart-Münster
Elbe-Str. 75.

LEGSZEBB MAGYAR NÓTÁK
HANGSZALAGON (80 perc)

Énekel: Somogyváry Lajos operaénekes cigányzenekarral.

Megrendelhető: Somogyváry,
4 Düsseldorf - Eller,
Rütger-Str. 16. — Tel. 21 39 55.

Ára: 30.— DM (portóval és magnótekerccsel)

SEBES, FOLTOS, BETEG LÁBÁNAK

ápolását otthonában vállaljuk.
Válaszbélyeggel ellátott szíves megkeresésére készséggel válaszolunk.

Simon család,
8 München 45,
Grohmannstr. 9.

Nur ein Katzensprung von der Tramhaltestelle Hauptpost

In unserer Spezial-Abteilung,
der Venus-Etage findet
jede mollige Dame ihre Grösse
bis No. 55.
Tailleurs, Mäntel, Kleider,
Blusen, Jupes, Hosen, etc.

Külön-szakosztályunkon
— a Vénusz emeleten —
található erősebb hölgyek
részére, 55-ös nagyságig:
Kosztüm, kabát, ruha, blúz,
szoknya, valamint nadrág stb.
Tel.: (061) 25 39 66

Damen-und Herrenmoden Rümclinsplatz 1 Basel

Azonnali felvételre keresünk

neckartailfingeni üzemünk, valamint müncheni és saarbrückeneni kirendeltségünk számára:

**mőrnököket — technikusokat
műszaki rajzolókat — szerelőket
bádogosokat — lakatosokat
segédmunkásokat**

klima- és szellőzőberendezések tervezésére és kivitelezésére magyar műszaki vezetés mellett.

Kezdeket betanítunk, lakásszerzésben segítséget nyújtunk.

Tel. (07127) 2451-5

Daldrop + Dr. Ing. Huber KG
7441 Neckartailfingen bei Stuttgart
Bahnhofstr.

Magyaros ízű hentesáruk

készítője

Nógrády Gyula

hentesmester
9220 Bischofzell

Magyar könyvek — szótárak — nyelv-
könyvek — hanglemezek szaküzlete a

Musica Hungarica

S. Katko
8 München 13, Agnesstr. 45.
Tel. 370-911

Kérje díjtalan katalógusunkat.

Egyház és kinyilatkoztatás

Nemrégiben dolgom akadt a szabónál. Mialatt összecücsörített szájából egymásután szedte ki a gombostűket és körülzurkálta vele átalakítandó ruhámat, beszédbe elegyedünk. (Mindig megcsodáltam a szabókat, hogyan tudnak összecusokott szájjal úgy beszélni, hogy a gombostű ki ne hulljon belőle!) Elmondta, hogy mennyi papnak dolgozott már, s hogy melyik plébániának, kolostornak szállítja a ruhaanyagot. Amikor később el akartam vinni a kész ruhát, egy kis beszélgetésre marasztalt. Kitént, hogy az én szabóm nagyon jól ismeri a Szentírást, de — amint megvallotta — nem «katolikus» bibliát forgat, hanem «más». Sőt, egy kis csodálkozásal vegyes szemrehányással azt is hozzátette, hogy a «két» biblia közt nincs is különbség!

Lehet, hogy olvasóim kissé naivnak minősítik ennek az egyszerű embernek a megnyilatkozását. De — nem ez az első eset, amikor ilyen megnyilatkozásnak voltam tanúja. S ettől a «felfedezés»-től csak egy lépés a következő kérdés: akkor miért ragaszkodik (vagy legalábbis ragaszkodott) az Egyház ahhoz, hogy hívei csak «katolikus» bibliát olvassanak?!

A «két» bibliáról

való elképzelés korántsem olyan ritka, mint ahogyan egyesek elképzelik. Jól emlékszem, mint gyerek, magam is úgy képzeltem, hogy a «más»-vallásúak pont az ellenkezőjét tartják mindannak, amit mi, katolikusok mondunk, s ha «biblia»-ra hivatkoznak, akkor az csak hamisítvány, csak egy «másik», egy «rossz» biblia lehet. S nagy volt a meglepetés, amikor sikerült kezembe keríteni egy másvallású osztálytársam «Bibliáját», s benne ugyanazokat a szövegeket találtam, mint a mi könyvünkben!

De akkor — hol a különbség?! Miért ez az évszázadok óta tartó harc a felekezetek között?!

Bárki bármiképpen is vélekedjék a Második Vatikáni Zsinatról, annyi bizonyos, hogy közelebb hozta egymáshoz a különböző keresztény felekezeteket. Sőt! A Második Vatikáni Zsinat — XXIII. János pápa kívánsága szerint — az első, amely nemcsak, hogy el nem ítélte a «tőlünk külön élő testvéreket», hanem elismerő szavakat talált értékeik kiemelésére. Így pl. a református testvéreknél külön hangsúlyozta, hogy «a Szentírásnak szeretete és nagyraértékelése, sőt szinte kultikus tisztelete, ezeket a testvéreket a Szent Könyvek szünelen és kitartó tanulmányozásához vezeti» (Unitatis redintegratio, 21), s ebben például szolgálhatnak minden keresztény embernek.

De akkor mégis: hol a különbség?!

A különbség abban van,

milyen szerepet tulajdonítunk

a Szentírásnak az Egyház tanításában. «Míg a tőlünk külön élő keresztények a Szentírás isteni tekintélyét elismerik, mégis — mindegyiküknek

a maga módja szerint — tőlünk eltérő felfogásuk van a Szentírás és az Egyház közti kapcsolatáról. A katolikus hit szerint ugyanis Isten írott szavának magyarázásánál és hirdetésénél a hivatalos egyházi tanítóhivatalnak nagyobb szerep jut.»

Nézzünk egy kicsit mélyre ennek a kissé elvontan megfogalmazott mondatnak!

Bár az ún. «sola Scriptura» («egyedül a Szentírás») mondás nem származik közvetlenül Luthertől, mégis hamarosan mint alapvető elv vonult be a református felekezetek tanításába. Ez a tan mindenekelőtt azt jelenti, hogy a hit egyetlen forrása a Szentírás, s így a hagyománynak, az Egyház évszázadok alatt kialakult tanításának semmiféle szerepe nincs.

Ez az elv logikusan odavezetett, hogy — hivatalos magyarázat hiányában — mindenki úgy értelmezhet és értelmezheti a Szentírást, ahogyan éppen a «Lélek sugallja»: nincs kötve semmiféle «hivatalos» tanításhoz. Hogy ez a tétel hová vezetett, azt a történelem mutatja: ezernyi felekezetre szakadt szét a kereszténység, s mindegyik azt hangoztatja, hogy az övé az «igazi» magyarázat. Ha tehát mindenkinek úgy szabad értelmeznie a Szentírást, ahogyan éppen neki tetszik, elvész éppen az, amit másfelekezeti testvéreink is annyira értékelnek a Szentírásban: Isten autentikus (hivatalos) szava az emberekhez.

A katolikus tanítás szerint a Szentírás hivatalos magyarázata — Krisztus rendelkezése alapján — az Egyház tanítóhivatalának feladata. Az ún. «katolikus» Szentírás tehát nem abban különbözik a «másik» Szentírástól, hogy «más» áll benne, hanem abban, hogy ebben a Bibliában rövid jegyzetek alakjában össze van foglalva az egyházi tanítóhivatal hivatalos magyarázata.

Ki ne találkozott volna már közülünk az ún.

«szekták» apostolaival?

Buzgalmuk, amellyel tanításukat terjesztik, a Szentírásnak alapos ismerete tiszteletet kell, hogy ébresszen velük szemben. Bár a mi híveinkben is élne csak egy szikrányi ebből az opostoli szellemből!

Magyarázataikkal azonban gyakran kényelmetlen helyzetbe hozzák még az ún. «jó keresztényeket» is. Sokszor a Szentírásnak olyan helyeit ütök fel, amelyek számunkra kevéssé ismerősök, s olyan magyarázatot fűznek hozzá, amely első pillanatra megdöbbsent bennünket. S ilyenkor gyakran visszamarad a kellemetlen érzés: az Egyház «elhallgat» előlünk valamit, «megmástitja» a Szentírást!

Ha azonban mélyebben bocsátkozunk velük beszélgetésbe, hamarosan kitűnik, hogy egy-egy szentírási hely kiragadásáról van szó, sokszor az összefüggések ismerete nélkül. A Szentírás magyarázása, értelmezése ugyanis nem könnyű feladat: idegen nyelven, olyan kultúrkörnyezetben született, amelyet csak komoly tanulmányok árán lehet megismerni. Amióta a Szentírás a ke-

nyitották. Érett kereszténysége erőt adott neki nagy szenvedései elviselésére. Elsősorban ezeknek a keresztény erényeknek példaképe a Szent Király és akkor tiszteljük őt valóban, ha követjük és utánozzuk hősi erénygyakorlatában és a belső lelki átalakulás útján.

Délután 2 órakor rendezték a templomban a befejező istentiszteletet. Ezen is *Mgr. Közi Horváth* mondott beszédet. Most azt hangsúlyozta: nagy jelentősége van annak, hogy közösen imádkoznak magyarok Szent Istvánhoz nemzetünkért. Sokat kell könyörögnünk hozzá, hogy népünk fennmaradását kieszkedhesse a történelem Uránál. A 700 millió kínai, a 500 millió hindu, vagy a 220 millió orosz megteheti, — állapította meg a szónok — hogy népfölöslegről beszéljen, de mi az egész világ szétcsúszva is csak 14 milliós magyarság nem. Övünk, véde-nünk és nevelnünk kell tehát a magyar életet. Ezt senki mástól nem várhatjuk, ez a mi kötelességünk és nagy felelősségünk. Szent István megmentette és megőrizte népét ugyanakkor, amikor megtanította magyar kortársait az idegnek és jövevények befogadására, minden közös emberi érték megbecsülésére. «Mielőtt elme-gyünk — fejezte be beszédét *Mgr. Közi Horváth* — vessünk számot magunkban: Voltunk-e Máriazellben? Mert csak az volt itt, aki valamit itt tudott hagyni hibáiból és valamit tud vinni magával a kegyelem áradásának e szent helyéről.»

Végül elmondták a Loretói-litániát s annak keretében *Mgr. Dr. Adám György* adott szent-ségi áldást.

A zárandoklaton vasárnap 600 magyar vett részt és az egyik legfelelőbb élményt az nyújtotta, amikor a szentmise alatt a nagyszámú áldozó az Úr asztalához járult.

RENDESI Mária

Az élet könyvéből

A KERESZTSEG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESELTÉK

Belgiumban:

Büki Veronika, 1970 okt. 11-én, Brüsszelben

Németországban:

Sándor Márk Tamás, S. László és Störzinger Ursula 1970 aug. 25-én született fia, Münchenben

Boór István János Lajos, Boór János és dr. Juhász Márta 1970 okt. 15-én sz. fia, Münchenben

Vigyikán Theodor, Vigyikán Tódor és Scherleinsöd Anna Elisabeth 1970 aug. 20-án szül. fia, Münchenben

Sági Róbert, Sági Imre és Molnár Katalin fia, Stuttgartban

Anisic Katalin, Anisic Ferenc és Mihalec leánya, Stuttgartban

Svájcban:

Fellegi Gábor Miklós, Fellegi György és Edit fia, 1970 okt. 18-án, Genfben

HÁZASSAGOT KÖTÖTTEK

Belgiumban:

Kapcsándi Béla és Kovács Borbála, 1970 szept. 27-én, Brüsszelben

Németországban:

Sági Sándor és Lengyel Etelka, Stuttgartban

AZ ÖRÖK HAZÁBA TAVOZTAK

Belgiumban:

Fogarasi László, 1970 okt. 5-én, Brüsszelben

Németországban:

Bauer Ervinné szül. Haunold Emma, 79 éves, 1970 szept. 20-án, Münchenben

Papp Zoltán, 51 éves, 1970 okt. 15-én, Münchenben

v. Köllay Ernőné szül. füleki Fülöpp Magdolna, 75 éve, 1970 szept. 15-én, Baden-Badenben

Polgár Adorján, 47 éves, és felesége szül. Dudás Ilona, dr. med., 59 éves, 1970 szept. 30-án, a Mannheim-Saarbrücken-i autópályán autóbaleset következtében

Nagy Attila, 29 éves, Ludwigshafenben, okt. 5. Bajor Mária, 58 éves, Stuttgartban

Svájcban:

Rakuschán Rudolf, 21 éves, 1970 okt. 14-én, Genfben

MAGYAR-VATIKÁNI TÁRGYALÁSOK

A Magyar Állami Egyháziügyi Hivatal elnöke és első helyettese egy hetet töltöttek Rómában és tárgyalásokat folytattak a Vatikánban Casaroli érsekkel. Hírek szerint a Vatikánban a budapesti kiküldöttek megtudták, hogy miről hajlandó és miről nem hajlandó a Szentszék tárgyalni.

A budapesti kormány azt kérte, hogy a Szentszék nevezzen ki új esztergomi érseket Mindszenty József bíboros helyett. Casaroli válasza erre az volt, hogy erről nem lehet szó, mivel VI. Pál pápa az esztergomi érseket nem hajlandó önkényesen hivatalától felmenteni. A Szentatya még megfontolás tárgyává sem hajlandó ezt a kérdést tenni, mivel nincs szándékában eddigi álláspontján változtatni: továbbra is Mindszenty bíborosra bízta, hajlandó-e Rómába áttelepedni. Különben egy főpásztor nemcsak akkor tölti be hivatalát, ha szabadon végzi főpásztori teendőit, hanem akkor is főpásztor marad, ha erőszakkal eltávolítják hivatalából és fogságával demonstrálja az egyházüldözést s hajlandó vállalni a szenvedést híveitért.

A budapesti kiküldöttek másik törekvése is eredménytelen maradt, t. i. azt szerették volna elérni, hogy a Szentszék oldja fel a kiközösítés alól a békepapokat: Horváthot, Beresztóczyt, Mátét és Várkonyit. Ez a lépés persze azt is jelenthetné, hogy a Vatikán szemelt hűnt a békepapok káros szerepe fölött s hozzájárul a kárteknő intézmény szélesebb alapokra való helyezéséhez. Hírek szerint erre azt a választ kapták: a magyar katolikus papság egységét azzal kell biztosítani, hogy a lelkipásztorok papságot függetlenítsék az Állami Egyháziügyi Hivatal illetékeltlen beavatkozásaitól.

«A SZIV»,

az U.S.A.-ban megjelenő, a gyakorlati hit-élethez irányító havi folyóirat címe megváltozott. — Az új cím az alábbi:

A Szív (Rev. R. Radányi, S. J.)
76 Locust Hill Avenue
Yonkers, N. Y. 10701. U. S. A.

Szerelm – Házasság – Család

Miért botlunk el gyakran?

«Nagyon szerelmes vagyok egy fiúba, s noha egy-két éven belül nem házasodhatunk meg, mégis azt tervezzük, hogy rövidesen megtartjuk eljegyzésünket. Annak dacára, hogy jók akarunk maradni, és el akarjuk kerülni a súlyos bűnöket, időnként mégis megbotlunk. Úgy látszik, hogy ez elkerülhetetlen, jóllehet azt hisszük, hogy megérettünk egymást ellene. Miért van ez így?»

Azért, mert mindketten elfelejtették a katolikus erkölcsen nagy jelentőségű pontját: azt, hogy mindenképpen kerülnünk kell a szükség-telen bűnalkalmakat.

Melyek azok az általános bűnalkalmak, amelyek a szerelmeseket bűnbe viszik?

Bizonyos helyek, amelyek elősegítik a kísértés jelentkezését, és bizonyos események, amelyek annyira felszítják a szenvedélyek tüzeit, hogy képtelenné tesznek az ellenállásra.

A tapasztalat bizonyítja, hogy a legtöbb fiatal azért esik bele a tisztátalanság bűnébe, mert meggondolatlanul és gyakran keres olyan helyeket, amelyek annyira hozzájárulnak a kísértések felerősödéséhez, hogy végül képtelenek lesznek legyőzni azokat. Ilyen helyek pl. az elhagyott utak, valamelyikük lakása, ahol egyedül találkozhatnak; a nyaraló- és kirándulóhelyek, ahol hosszú időt tölthetnek mások jelenléte nélkül. Ha tehát valaki azt tapasztalja, hogy az ilyen helyek felkeresése bűnbe viszi őt, akkor nem elég bűnét megbánni és meggyónni, hanem azt is erősen el kell határoznia, hogy a jövőben nem fogja felkeresni ezeket a helyeket. Az ilyen ún. «erős fogadás» nélkül a bánata sem igazi bánat. Pszichológiai képtelenség ugyanis, hogy valaki őszintén megbájon valamit s ugyanakkor ne akarja azt a jövőben komolyan elkerülni.

Még világosabb bűnalkalom a hosszas ölekezés és csókolózás. Nyilvánvaló, hogy egyetlen hely sem szolgálna bűnalkalmul, ha a szerel-

mesek nem használnák fel az egyedülletet ölekezésre és csókolózásra. «Mi nem akarunk büntetést, csak egymás iránti szeretetünket akarjuk kimutatni» — mondják. Oktalan beszéd ez, mert lélektanilag és biológiailag egyaránt olyan a természetünk, hogy az ölekezés és csókolózás felébreszti bennünk azokat a szenvedélyeket, amelyeket csak a házastársaknak van joguk kielégíteni. A szerelmespárok és jegyesek tehát minden bizonnyal büntetést követnek el, ha mégis hosszasan ölelkeznek, vagy csókolóznak egymással. Ha valaki őszintén el akarja kerülni a súlyos bűnöket, akkor ezekkel is fel kell hagynia.

Kétségtelen, hogy ez nem könnyű, főleg amikor környezetünkben sokan annyira félvállról veszik ezeket az elveket és bűnöket. A közvélemény ma annyira tele van hamis jelszavakkal és félrevezető elméletekkel, hogy hovatovább maradnak számít az, aki a fentiekhez hasonló elveket merészel hirdetni. Az állásfoglalás attól függ, hogy hűek akarunk-e maradni Isten parancsaihoz, vagy bedúlunk a modernség, a haladás jelszavaival csábító erkölcselenségeknek.

Elíjesztettek a gyónástól.

«Nemrég hallottam egy templomi prédikációt, melyben az atya gyónásra buzdította az embereket; de azt is hangsúlyozta, hogy ha valaki nem hajlandó felhagyni a súlyos bűnökkel, akkor ne menjen gyónni. — Nekem van egy udvarlóm, aki nagyon értékes fiatalember, de komoly okunk van arra, hogy egy ideig még ne házasodjunk meg. Elég gyakran súlyos bűnökbe esünk, de egyikünk sem szeretné emiatt abbahagyni a gyónást és áldozást. Az atya sürgetése — hogy hagyjunk fel a bűnnel — mindkettőnk elíjesztett a gyónástól, és még ha gyónni megyünk, akkor is úgy érezzük, hogy méltatlanok vagyunk a szentáldozásra. Tudom, hogy mások is hasonló helyzetben vannak. Nemde helytelen ennyire beleoltani a félelmet az emberekbe, s elfeledkezni Krisztus irgalmasságáról és szeretetéről?»

Rövid hírek

De Gaulle volt francia köztársasági elnök emlékiratainak első példányból, amelyek különkiadásaként jelentek meg, első között VI. Pál pápának küldött dedikálva egy kötetet.

Lengyelországban megjelent a lengyel katolikus egyház történetének második kötete, amelyet a lublini katolikus egyetem tudósai állítanak össze. A második kötet a 16. századtól a 18. századig terjedő időszakot öleli fel.

Németországban nagy jelentőségre tettek szert a katolikus és evangélikus egyház által közösen fenntartott házassági tanácsadó irodák. Ezek foglalkoznak vallási, szexuális kérdésekkel, a többgyermekes családok problémáival és a fiatal házasságokat foglalkoztató kérdésekkel is.

A Vatikán is képviseltette magát azon a Philatelia-kiállításán, amelyet az olasz egység megteremtésének 100. évfordulója alkalmából rendeztek meg Rómában. A vatikáni posta első bélyegsorozata 1929 július 29-én jelent meg, az utolsó az ENSZ fennállásának 25. évfordulója alkalmából, most október első napjaiban.

Masella olasz bíboros halálával, aki 91 éves korában hunyt el, a bíborosi kollégiumnak jelenleg már csak 128 tagja van, közülök 58 olasz.

Stockholm katolikus püspökének, E. Taylor-nak a kezdeményezésére az államegyház és a katolikus egyház között rövidesen tárgyalások kezdődnek.

A szerzetesek ügyeivel foglalkozó kongregáció most közzétett rendelete eltörölte, illetve módosította az egyházi törvénykönyvnek egyes, a szerzetesekre vonatkozó rendelkezéseit. Eszerint pl. minden pápai jogú szerzetesrend tetszés szerint összevonhatja tartományait. A rendfőnökséghez szükséges életkort 55 évben állapították meg. Magasabb tisztséget csak 50. életévét betöltött szerzetes vállalhat.

Novemberben Westminsterben tartják meg a Pax Christi nemzetközi katolikus békemozgalmi kongresszusát. Témául tűzték ki: «A béke megvalósítható».

Az olasz püspöki konferencia betiltotta az ország területén az ún. beat-miséket.

Az új trier-kaiserslauterni egyetemen, a természettudományi karon ökumenikus egyetemi közösség alakult, a katolikus és evangélikus egyház engedélyével és bejegyzésével.

Laikus misszionáriusok kiképzésére tanfolyam kezdődött Rómában. A tanfolyam több hónapig

tart és különböző szakágakra — a teológiától a gazdaságtudományokig terjed. A szervezést a Don Bosco alapította szaléziak végezték.

Az orosz-ortodox egyház 1971-re nemzeti színtartót készít elő, első ízben 1945 óta. Ezen válszóják meg Alexej pátriárka utódját is.

Alexej pátriárka emlékére múzeumot rendeznek be Moszkvában. Sírja felett pedig a zágorok kolostorban emlékművet állítanak fel. A moszkvai és leningrádi egyetemen évente 5-5 ösztöndíjat adnak ki, s ugyancsak hamarosan megjelentetik a pátriárka műveinek V. kötetét is.

A déltiroli Lana-ban megválasztották a Német Lovagrend új nagymesterét, a szudétánémet származású P. Ildefonso Paulert. Lanában a 13. század óta székel a lovagrend férfi és női ága. A nagymester állandó székhelye viszont Bécs.

Olaszországban százra csökkentik a 500 érsekség és püspökség számát. A Püspökök Kongregációja az olasz püspöki konferenciával egyetértésben dolgozta ki az egyházmegyéek összevonásának tervét. Az utóbbi időben kisebb egyházmegyéek élére már csak adminisztrátorokat nevezett ki a pápa. Olaszországnak jelenleg több, mint 500 püspöke van.

A legfőbb vatikáni bizottság a Laikusok Tanácsának tagjává nevezte ki J. K. Nimo 37 éves ghanai pedagógust. Ő a második afrikai, aki ennek a bizottságnak a munkájában részt vesz. Az első afrikai származású tag az Elefántcsontpartról való.

A Vallások Világkonferenciáját készíti elő a buddhizmus, hinduizmus, az izlám és a keresztény egyházak 200 tudósa. A konferencián az eltérő és az egyező alapelveket vitatják meg, amelyek a korábban, a bibliában és a hinduizmus írásában található és gyökereznek.

A Szentatya ázsiai körútja során a Fülöp-szigetekre is ellátogat. Az ottani egyház történetének néhány adata számokban: 1521-ben a spanyol Magellán felfedező útja során a Fülöp-szigetekre ér. A kísérőben lévő pap az első szentmisét mondja itt. 1565-ben érkeznek az első misszionáriusok, szám szerint heten. 1579-ben XIII. Gergely pápa megalapítja a manilai egyházmegyét. 1611-ben a domonkosok megnyitják a Szent Tamás egyetemet. 1785-ban elkészül az első szemínárium. 1898-ban az Egyesült Államok a spanyoloktól elfoglalja a szigeteket és elűzi a misszionáriusokat. Néhány évvel később európai származású atyák folytathatják munkájukat. 1970-ben a 32 millió lakos 80 %-a katolikus, 4500 pap, 476 szerzetes és 6527 szerzetesnővér munkálkodik az országban.

Három tévedés állhat az Ön nehézségeinek hátterében:

Először is téved, ha azt hiszi, hogy a lelkipásztorok, hitszónokok helytelenül tesznek, amikor hangsúlyozzák, hogy a jó gyónáshoz elengedhetetlenül szükség van az igazi bűnbántra, és a bűnök elkerülésének őszinte elhatározására. — Ennek szükségességéhez semmi kétség nem fér. Ha udvarlójával — aki őszintén vallásos felfogású — a gyónás előtt képtelenek megegyezni abban, hogy felhagynak a tisztaság elleni bűnökkel, és kerülni fogják a bűnalkalmakat (kettesben való bizalmaskodást, ölelkezést, csókolózást), akkor biztos, hogy nem határozták el erősen a javulást. Nem is nyerhetik el bűneik bocsánatát, míg nem hajlandók szakítani a további bűnök tervezésével, a bűnalkalmak keresésével.

A második tévedés ott lehet, hogy lehetetlennek tartja a bűn elkerülését. Ha azonban bízik Isten kegyelmének erejében, és józanul kerüli a bűnbe vívő alkalmakat, akkor biztosan lehetséges lesz a bűnbeesés elkerülése is. A legtöbb esetben bűnbe, mert még a bűnre vezető alkalmat sem kerüli komolyan. Pedig «aki keresi a vesztét, elvész benne!» Milyen sok az olyan ember, aki komoly erőfeszítésekre képes, hogy magas iskolai végzettségre, tudományos eredményekre, anyagi jólétre, közéleti sikerekre tegyen szert. Ugyanakkor a bűnrel szemben — főleg a sexualitás terén — valóságos akarat nélküli bábként viselkedik. Pedig — hacsak nem beteges esetről van szó — itt is, mint minden téren, ésszerű eljárással és komoly erőfeszítéssel lehet eredményt elérni. A szükséges kegyelmi segítséget a gyakori szentáldozással biztosíthatjuk legjobban.

A harmadik tévedése alighanem ez: azt hiszi, hogy a jó gyónáshoz hozzátartozik annak biztos tudata, hogy soha többé nem vétkezik. Kétségtelen, hogy a jó gyónáshoz szükséges az erős elhatározás, hogy a bünt minden áron kerülni fogja. Ha ketten közösen követték el bűnöket, jó, ha azt is elhatározzák, hogy segíteni fogják egymást Istennek tett ígéretük megvalósításában. Ha mégis újra bűnbe esnek, az nem jelenti szükségképp azt, hogy gyónásuk rossz volt, csupán azt, hogy okatlanul elhanyagolták azoknak az eszközöknek használatát, amit megígértek. Joggal kételkedhetnek azonban gyónásuk érvényességében, ha a gyónás után nyomban folytatják a bűnalkalmak keresését, és ha gyakori gyónások ellenére semmiféle javulás nem mutatkozik.

Ami Krisztus szeretetét és irgalmasságát illeti: ez a bűnök személyeknek szól, de nem a bűnnek. A házasságtörő asszonynak szeretettel megbocsátott, figyelmeztette azonban: «Menj, de többé ne vétkezz!» (Jn. 8, 1-11).

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacs — mindenféle friss hús és füstöltárú — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa. családi Rt.

hentesüzletében.

Továbbá beszerezhető nálunk kiváló egyéb friss disznótoros áru! véres- májas hurka, sütőkolbász és

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62, 8002 Zürich, Tel. (051) 25 13 56

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 % német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk 5070 BERGISCH GLADBACH

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Hirdetéseket elfogadunk

mivel lapunk anyagi helyzetén akarunk javítani. Kétféle hirdetés közlésére vállalkozunk:

Az első keretnélküli hirdetés, amelynek a legkisebb alakja 7 cm x 5 cm s a díjszabása minden egyes alkalommal 20.— DM; félévre 100.— DM s egész évre 180.— DM.

A második a keretes hirdetés, amelynek szintén 7 cm x 5 cm a legkisebb alakja s a díja a keretnélkülinek kétszerese.

A hirdetéseket a helyi lelkeseknek adjuk át, de indokolt esetben, pl. fogytán van az időnk, fordulhatunk egyenesen a Gazdasági Bizottság elnökéhez: P. Szőke János, D — 7000 Stuttgart, Werastrasse 63. Tel. 43 37 86.

A nyomdához is küldhetünk sürgős esetben hirdetést (Ungarische Buchdruckerei, CH-9000-St.Gallen, Gallustrasse 41. Tel.: (071) 22 55 28), de jelezzük, hogy a hirdetést egyidejűleg a Gazdasági Bizottságtól is kérjük és az első megjelenésért esedékes díjat a n n a k postacsekkejére átutaltuk:

Ungarisches Seelsorgeamt, Postscheckamt Stuttgart, N. 21 90.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József
Szerkesztőség és nyomda:
Ungarische Buchdruckerei,
9000 St.Gallen, Gallustr. 41. (Schweiz)
Telefon: (071) 22 55 28
Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190
Postcheckamt Stuttgart.
Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank
Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben
Monatschrift für die ungarischen Katholiken in Europa
Redakteur und Herausgeber:
Dr. Josef Vecsey
Redaktion und Druck: Ungarische Buchdruckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz), Gallustr. 41. Tel. (071) 22 55 28
Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben
Verlag und Schriftleitung in der BRD.:
7000 Stuttgart O., Werastr. 63.
Fernruf: 43 37 86. Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190 Postcheckamt Stuttgart.
Verantwortlich: **P. Szőke János**
Erscheint monatlich.
Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk — (A Kereszt Népe)
(Het Kruisdragend Volk)
verschijnt maandelijks in Nederland
Administratie: Hobbemakade 51, Amsterdam.
Post giro: «A Kereszt Népe»
Amsterdam. Nr. 1462200, Tel. 020-736891
Redactie: **P. Matyasovich Henrik**
Houtlan 4. Nijmegen
bijsdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben
Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:
9053 Teufen, App. «Fernblick»
Telephon: (071) 35 11 49
Postcheckkonto: Sparkassa der Administration, St.Gallen, 90-636
Verantwortlich: **Dr. Vecsey Lajos**

Életünk — (Magyar Ház)
Megjelenik havonta — Verschijnt maandelijks — Periodique mensuel
Szerkesztő és kiadó: **P. Salamon László**
Brüsszel 5, Gewijde Boomstraat 123,
125, rue de l'Arbre Bénit, Bruxelles 5.
Tel. (02) 48 53 36
C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68316 Bruxelles

Életünk — Notre Vie
9, rue des Deux Gares, Paris 10.
Tel.: COM 74 32
Postacek: Paris 13 419 37
Directeur de la Publication:
P. Dr. Ruzsik Vilmos — Előfizetés egy évre 12.— Fr. Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztiai szerkesztők:
P. Dr. Radnai Tibor
1010 Wien, Stephansplatz 5.
Tel. 0222 52 00 222
Balla Sándor 4020 Linz/Donau,
Senefelderstr. 6. Tel. 42 5 86

Életünk
Radaktion för Skandinavien
Ungerska Sjalavarden
P. Solymár János S. J.
Drottningg. 88 B. ö. g.
11136 Stockholm C.
Tel.: 111636. Postgiro: 40 43 15.